

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Rady Nadzorczej Generali Życie Towarzystwa Ubezpieczeń S.A.

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku Generali Życie Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. („Towarzystwo”) z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 15B, na które składają się: opis działalności i wyników operacyjnych, opis systemu zarządzania, opis profilu ryzyka, opis wyceny do celów wypłacalności, opis zarządzania kapitałem oraz załączniki („załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”) sporządzonego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2015.1844. z późn. zm.) („ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz tytułu I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12) („Rozporządzenie”). Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Odpowiedzialność Zarządu Towarzystwa za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia. Zarząd Towarzystwa jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o załączonym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wydanego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 grudnia 2016 roku w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych (Dz.U.2016.2027) oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu

Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. („Krajowe Standardy Rewizji Finansowej”). Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania przez Towarzystwo sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, racjonalności ustalonych przez Zarząd Towarzystwa wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w opinii biegłego rewidenta, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Zakres naszego badania obejmował w szczególności weryfikację ujmowania i wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego oraz dokonanej przez Towarzystwo oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Podstawa sporządzenia

Nie dokonując modyfikacji naszej opinii, zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w punkcie Podsumowanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i może nie być odpowiednie dla innych celów.

Warszawa, dnia 11 maja 2017 roku

Kluczowy Biegły
Rewident

Maja Mandela
Biegły Rewident
nr 11942

Partner

Arkadiusz Krasowski
Biegły Rewident
nr 10018

działający w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Generali Życie T.U. S.A.

**SPRAWOZDANIE O
WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI
FINANSOWEJ GENERALI
ŻYCIE TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ S.A.**

generali.com

PODSUMOWANIE	4
A. OPIS DZIAŁALNOŚCI I WYNIKÓW ZAKŁADU	6
A.1. DZIAŁALNOŚĆ	6
A.2. INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE DOTYCZĄCE WYNIKÓW Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	8
A.3. INFORMACJE DOTYCZĄCE WYNIKÓW Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ ZAKŁADU	11
A.4. WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI	12
A.5. WSZELKIE INNE INFORMACJE	12
B. SYSTEM ZARZĄDZANIA	13
B.1. INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA	13
B.2. WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI	17
B.3. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM, W TYM WŁASNA OCENA RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI	18
B.4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	25
B.5. FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO	28
B.6. FUNKCJA AKTUARIALNA	30
B.7. OUTSOURCING	31
B.8. WSZELKIE INNE INFORMACJE	32
C. PROFIL RYZYKA	33
C.1. RYZYKO AKTUARIALNE	34
C.2. RYZYKO RYNKOWE	36
C.3. RYZYKO KREDYTOWE	41
C.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI	42
C.5. RYZYKO OPERACYJNE	43
C.6. POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA	46
C.7. WSZELKIE INNE INFORMACJE	46
D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI	47
D.1. AKTYWA	47
D.2. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE	53
D.3. INNE ZOBOWIĄZANIA	57
D.4. ALTERNATYWNE METODY WYCENY	59
D.5. WSZELKIE INNE INFORMACJE	59
E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	60
E.1. ŚRODKI WŁASNE	60
E.2. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI ORAZ MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	62
E.3. ZASTOSOWANIE PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI	63
E.4. RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWANYM MODELEM WEWNĘTRZNYM	63

E.5. NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI.....	63
E.6. WSZELKIE INNE INFORMACJE.....	64

Podsumowanie

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone zgodnie z:

- Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1844 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (Dz. U. UE L.12) uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Generali Życie TU SA (dalej Spółka) prowadzi działalność ubezpieczeniową we wszystkich grupach ubezpieczeń na życie określonych ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, za wyjątkiem ubezpieczeń rentowych.

Składka przypisana brutto przez Spółkę w roku 2016 wyniosła 984,6 mln zł i w porównaniu do roku 2015 uległa obniżeniu o blisko 30%, głównie z uwagi na mniejszą sprzedaż ubezpieczeń ze składką jednorazową, która w 2015 roku stanowiła aż 43% przypisu.

Kluczowe czynniki mające wpływ na rozwój Spółki to:

- zmiany regulacyjne, stanowisko UOKiK, orzecznictwo sądowe oraz działalność kancelarii odszkodowawczych w sprawie zwrotu opłat likwidacyjnych pobieranych w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy ubezpieczenia wpływające na rosnącą skalę ostapień od ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi;
- niska skłonność Polaków do oszczędzania skutkująca wolnym tempem rozwoju ubezpieczeń mających zabezpieczyć przyszłość emerytalną, pomimo wyraźnej poprawy wskaźników makroekonomicznych i spadku bezrobocia;
- silna konkurencja cenowa w segmencie ubezpieczeń grupowych na życie w ostatnich latach;
- wprowadzenie podatku od aktywów obniżającego konkurencyjność zakładów ubezpieczeń względem innych podmiotów prowadzących działalność opartą na zarządzaniu aktywami.

Na koniec 2016 roku udział Spółki w rynku ubezpieczeń na życie ogółem wyniósł 4,1% (na podstawie danych publikowanych przez KNF). Spółka plasuje się na 8 pozycji pod względem wielkości przypisu składki. Natomiast udział w przypisie składki opłacanej okresowo wynosi 4,6% co pozwoliło zająć 5 pozycję na rynku.

W 2016 roku Spółka podjęła decyzję o ograniczaniu sprzedaży ubezpieczeń z UFK o charakterze inwestycyjnym, i o skupieniu się na oferowaniu tradycyjnych ubezpieczeń oraz ubezpieczeń z UFK z istotnym komponentem ochronnym.

W Spółce funkcjonuje system zarządzania ryzykiem dostosowany do skali i charakteru działalności Spółki. Jedyne istotne jego zmiany trakcie 2016 roku obejmowały powołanie Komitetu Produktowego i Komitetu Ryzyka Rynkowego oraz Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Profil ryzyka Spółki jest charakterystyczny dla podmiotu działającego na rynku ubezpieczeń na życie. Głównym ryzykiem Spółki jest ryzyko aktuarialne.

Spółka stosuje wycenę aktywów i pasywów zgodne obowiązującymi przepisami prawa w tym w szczególności z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, rozporządzeniem delegowanym Komisji Europejskiej uzupełniającym Dyrektywę Wypłacalność II oraz ustawą o rachunkowości.

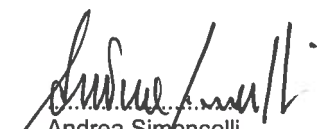
Najistotniejszym modulem kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki jest ryzyko ubezpieczeń na życie stanowiące 53,6% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją. Efekty dywersyfikacji pomniejsza podstawowy

kapitałowy wymóg wypłacalności przed dywersyfikacją o 23,2%. Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat pomniejsza Kapitałowy wymóg wypłacalności o 23,5%.

Fundusze własne Spółki na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2016 roku wyniosły 497 671 tys. PLN. Spółka stosuje formułę standardową do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności, o którym mowa w ustawie o działalności ubezpieczeniowej. Kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł na koniec 2016 roku 121 432 tys. PLN. Tym samym poziom pokrycia wymogu kapitałowego funduszami własnymi wyniósł 409,8% a nadwyżka funduszy własnych nad kapitałowy wymóg wypłacalności 376 239 tys. PLN.

Warszawa, 11 maja 2017 r.

.....
Andrea Simoncelli
Prezes Zarządu

.....
Maciej Fedyna
Członek Zarządu

.....
Jakub Jacewicz
Członek Zarządu

.....
Rajmund Rusiecki
Członek Zarządu

.....
Arkadiusz Wiśniewski
Członek Zarządu

.....
Krystyna Matysiak
Członek Zarządu

.....
Piotr Bulka
Członek Zarządu

A. Opis działalności i wyników zakładu

A.1. Działalność

A.1.1. Dane podmiotu

Tabela 1 *Dane podmiotu*

1	Nazwa i forma prawna zakładu	Generali Życie TU SA
2	Nazwę i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem	Komisja Nadzoru Finansowego Plac Powstańców Warszawy 1 00-030 Warszawa
3	Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe biegłego rewidenta zakładu	Maja Mandela Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa ul. Rondo ONZ 1 00-124 Warszawa
4	Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji zakładu	100% akcji Generali Życie TU SA jest w posiadaniu podmiotu Generali CEE Holding B.V.
5	Szczegółowe informacje na temat pozycji zakładu w prawnej strukturze grupy	Generali Życie TU SA jest konsolidowane w ramach Generali CEE Holding. Generali CEE Holding jest konsolidowane bezpośrednio w ramach Assicurazioni Generali S.P.A.. Podmiot Assicurazioni Generali S.P.A. jest najwyższym szczeblem w prawnej strukturze grupy.
6	Istotne linie biznesowe zakładu ubezpieczeń	Generali Życie TU SA prowadzi działalność we wszystkich grupach ubezpieczeń na życie określonych ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, za wyjątkiem ubezpieczeń rentowych. Najważniejsze linie biznesowe zgodnie z klasyfikacją wynikającą z przepisów dotyczących wypłacalności: <ul style="list-style-type: none"> • Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym • Ubezpieczenia na życie, w szczególności ze składką regularną
7	Istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność	Polska

A.1.2. Główne tendencje i czynniki mające wpływ na rozwój, wyniki i sytuację zakładu w całym okresie planowania biznesowego, wraz z pozycją konkurencyjną zakładu oraz wszelkimi znaczącymi kwestiami prawnymi i regulacyjnymi

Kluczowe czynniki o charakterze zewnętrznym mające wpływ na rozwój zakładu ubezpieczeń oraz cele strategiczne na lata 2016-2017:

- Zmiany regulacyjne, stanowisko UOKiK, orzecznictwo sądowe oraz działalność kancelarii odszkodowawczych w sprawie zwrotu opłat likwidacyjnych pobieranych w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy ubezpieczenia wpływające na rosnącą skalę ostapień od ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi i w rezultacie erozję portfela tych ubezpieczeń.
- Niska skłonność Polaków do oszczędzania skutkująca wolnym tempem rozwoju ubezpieczeń mających zabezpieczyć przyszłość emerytalną, pomimo wyraźnej poprawy wskaźników makroekonomicznych i spadku bezrobocia.
- Silna konkurencja cenowa w segmencie ubezpieczeń grupowych na życie w ostatnich latach.
- Wprowadzenie podatku od aktywów obniżającego konkurencyjność zakładów ubezpieczeń względem innych podmiotów prowadzących działalność opartą na zarządzaniu aktywami.

Istotne regulacje prawne mające wpływ na sytuację zakładu ubezpieczeń i planowanie jego rozwoju:

- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
- Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych
- Nowelizacja ustawy z dnia 12 maja 2011 r o kredycie konsumenckim

Na koniec 2016 roku udział Generali Życie TU w rynku ubezpieczeń na życie ogółem wyniósł 4,1% (na podstawie danych publikowanych przez KNF). Generali plasuje się na 8 pozycji pod względem wielkości przypisu składki. Natomiast udział w przypisie składki opłacanej okresowo wynosi 4,6% co pozwoliło zająć 5 pozycję na rynku.

W 2016 roku Generali Życie TU podjęło decyzję o ograniczeniu sprzedaży ubezpieczeń z UFK o charakterze inwestycyjnym, a skupienie się na oferowaniu tradycyjnych ubezpieczeń oraz ubezpieczeń z UFK z istotnym komponentem ochronnym.

A.1.3. Opis celów biznesowych zakładu, z uwzględnieniem stosownych strategii i horyzontu czasowego

Z nowej strategii wynikają cele biznesowe określone na rok 2017:

- zwiększenie udziału ubezpieczeń o charakterze ochronnym w strukturze sprzedaży i portfelu,
- rozwój ubezpieczeń grupowych,
- utrzymanie i rozwój własnej sieci sprzedaży poprzez optymalizację modelu zarządzania siecią i efektywną rekrutację,
- ochrona istniejącego portfela ubezpieczeń,
- unowocześnienie procesu sprzedaży i obsługi poprzez wykorzystanie w szerszym zakresie narzędzi informatycznych,
- dostosowanie działalności Spółki do zmieniającego się otoczenia prawnego.

W 2016 roku Spółka koncentrowała się przede wszystkim na unowocześnieniu oferowanej palety produktów. W 2016 r zmodyfikowane zostały warunki ubezpieczenia dla dużych grup i grup otwartych oraz rozszerzona została możliwość

dokupienia umów dodatkowych np. IKE i IKZE. Spółka dostosowała także proces rozwoju produktów do wymogów rekomendacji KNF odnośnie systemu zarządzania produktem oraz badania adekwatności produktu.

W konsekwencji realizacji nowej strategii oraz negatywnej percepcji na rynku produktów z UFK ze składką regularną istotnej zmianie uległa struktura sprzedaży nowo zawieranych umów. Towarzystwo wstrzymało sprzedaż ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym ze składką regularną. Z drugiej strony Spółka odniosła sukces w segmencie ubezpieczeń grupowych oraz zwiększała sprzedaż ubezpieczeń indywidualnych o charakterze ochronnym („Generali, z myślą o życiu”) oraz indywidualnych kont emerytalnych IKE i IKZE.

Jednym z elementów wdrażania strategii było uproszczenie struktury organizacyjnej (np. połączenie departamentów zajmujących się sprzedażą przez kanały zewnętrzne) oraz restrukturyzacja zatrudnienia. Zwolnienia miały charakter zwolnień grupowych i objęły 27 osób. W 2016 r nastąpiły zmiany w składzie Zarządu oraz w podziale obszarów kompetencyjnych poszczególnych członków Zarządu. Szczegółowe informacje dotyczące systemu zarządzania i jego zmiany podane zostały w części B.1 niniejszego sprawozdania.

W 2016 roku Spółka zrealizowała postanowienia decyzji Prezesa UOKiK z 23 grudnia 2015 roku dotyczącej obniżenia opłat likwidacyjnych w przypadku przedterminowego wykupu wartości polisy z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym dla większości produktów w portfelu Generali. Wypełnienie warunków porozumienia z UOKiK wiązało się m. in. z wysłaniem do ubezpieczonych aneksu do zawartej polisy oraz modyfikacjami systemów informatycznych. Ponad 46 tys. Klientów podpisało aneks zobowiązujący Spółkę do zastosowania obniżonych opłat.

Ponadto 19 grudnia 2016 roku Spółka zawarła porozumienie z UOKiK w zakresie produktów *Beneficio* nie objętych wcześniejszą decyzją. Porozumienie to wprowadza także szczególne zasady rezygnacji z umowy ubezpieczenia dla osób starszych.

Wpływ zmian w otoczeniu regulacyjnym oraz pozostałych czynników na wyniki z działalności zakładu ubezpieczeń został przedstawiony w punkcie A.2. poniżej.

Generali TU Życie nie posiada udziałów w jednostkach podporządkowanych. Spółka nie posiada oddziałów w rozumieniu ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W 2016 roku Spółka nie dokonała żadnych wypłat dywidend dla akcjonariusza. Wypłaty dywidend nie są też przewidziane w planie finansowym na kolejny rok obrotowy.

A.2. Informacje jakościowe i ilościowe dotyczące wyników z działalności operacyjnej

A.2.1. Informacje na temat przychodów i kosztów z działalności operacyjnej zakładu w podziale na istotne linie biznesowe oraz istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność w okresie sprawozdawczym, wraz z porównaniem tych informacji z informacjami podanymi w poprzednim okresie sprawozdawczym oraz z określeniem przyczyn istotnych zmian

Przypis składki brutto

Za 2016 rok składka przypisana brutto wyniosła 984,6 mln zł. Składka przypisana brutto Spółki uległa w ciągu 2016 roku obniżeniu o blisko 30% z uwagi na mniejszą sprzedaż ubezpieczeń ze składką jednorazową, która w 2015 roku stanowiła aż 43% przypisu.

O prawie 35% obniżył się przypis z ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi (UFK) z uwagi na następujące czynniki:

- Wprowadzenie podatku od niektórych instytucji finansowych, który negatywnie wpłynął na atrakcyjność ubezpieczeń tego typu dla partnerów bankowych
- Niestabilna sytuacja na rynku finansowym w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku

- Malejący portfel ubezpieczeń z UFK na skutek rosnącej liczby rezygnacji klientów przy jednoczesnym wycofaniu się z aktywnej sprzedaży w tym segmencie.

O 17% wzrosła składka pozyskana z umów na życie ze składką regularną (wraz z ryzykami dodatkowymi), która to linia biznesowa stanowi strategiczny segment rozwoju Generali Życie TU SA.

Odszkodowania i świadczenia

W odszkodowaniach i świadczeniach dominującą pozycję w 2016 r. stanowiły kwoty wypłacone z tytułu przedwczesnego rozwiązania umów z UFK. Ich wzrost wynikał z większej liczby rezygnacji oraz rosnącej średniej kwoty wypłaty na skutek wzrostu wartości aktywów oraz niższych opłat likwidacyjnych.

W pozostałych ubezpieczeniach na życie wzrost świadczeń powodowany jest rozwojem portfela umów grupowych o charakterze ochronnym.

Koszty działalności ubezpieczeniowej

W 2016 r. koszty działalności spadły głównie na skutek znacznego zmniejszenia kosztów akwizycji ubezpieczeń z UFK w wyniku ograniczenia ich sprzedaży.

Zmniejszeniu uległy też koszty akwizycji związane z dystrybucją ubezpieczeń na życie z uwagi na zmianę struktury sprzedaży oraz ogólny spadek kosztów funkcjonowania towarzystwa w wyniku podjętych działań oszczędnościowych.

Tabela 2 Przychody i koszty z działalności operacyjnej Spółki w 2016 roku w tys. PLN

	Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie / Line of Business for: life insurance obligations			Ogółem / Total
	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach / Insurance with profit participation	Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym /Unit-linked insurance	Pozostałe ubezpieczenia na życie / Other life insurance	
Składki przypisane / Premiums written				
Brutto	8 713	622 744	353 121	984 577
Udział zakładu reasekuracji	8	503	68 152	68 683
Netto	8 705	622 240	284 969	915 914
Składki zarobione / Premiums earned				
Brutto	8 757	622 742	352 648	984 148
Udział zakładu reasekuracji	8	503	68 119	68 630
Netto	8 750	622 239	284 530	915 518
Odszkodowania i świadczenia / Claims incurred				
Brutto	4 671	487 851	158 213	650 735
Udział zakładu reasekuracji	0	0	46 035	46 035
Netto	4 671	487 851	112 178	604 700
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Changes in other technical provisions				
Brutto	2 509	177 832	305	180 646
Udział zakładu reasekuracji	5	0	0	5
Netto	2 504	177 832	305	180 641
Koszty poniesione	4 065	81 906	179 880	265 852
Pozostałe koszty				10 182
Koszty ogółem				276 034
Przychody netto z działalności lokacyjnej	2 212	227 565	7 409	237 186
Pozostałe przychody techniczne				13 958
Wynik techniczny	-279	102 214	-424	105 287
Pozostałe przychody operacyjne				5 470
Pozostałe koszty operacyjne				45 318
Wynik brutto z działalności				65 438

A.2.2. Analiza ogólnych wyników z działalności operacyjnej zakładu w okresie sprawozdawczym

Kluczowym źródłem dochodów Spółki pozostają ubezpieczenia z UFK. Istotna poprawa wyniku w tej linii biznesowej w stosunku do poprzedniego roku wynika ze znacznego zmniejszenia kosztów akwizycji oraz wyższego przychodu z opłaty za zarządzanie z uwagi na wzrost aktywów UFK.

W ubezpieczeniach ochronnych nadal wysokie koszty działalności oraz szkodowość niektórych polis grupowych ograniczają rentowność tego segmentu.

Wynik finansowy zakładu ubezpieczeń został też obciążony wzrostem rezerw i kosztów dotyczących roszczeń klientów o zwrot pobranych opłat przy rozwiązaniu umowy ubezpieczenia w latach poprzednich. Obciążenie z tego tytułu zostało wykazane w pozycji "pozostałych kosztów operacyjnych" w tabeli 1 w punkcie A.2.1 powyżej. Rozwiązania rezerw lub ich zmniejszenie na skutek podpisanych ugód i porozumień zostało wykazane w pozycji "pozostałych przychodów operacyjnych" w tabeli 1 powyżej.

A.2.3. Informacje na temat wyników z działalności operacyjnej zakładu dla poszczególnych linii biznesowych w okresie sprawozdawczym w porównaniu z prognozami oraz istotne czynniki mające wpływ na rozbieżności w porównaniu do tych prognoz

Osiągnięty wynik techniczny przekroczył wynik planowany ze względu na znacznie korzystniejszy przebieg ubezpieczeń z UFK ze składką regularną niż założony w planie. Plan 2016 r. zakładał istotną utratę portfela z uwagi na wcześniejsze rezygnacje klientów i redukcję opłat likwidacyjnych. Działania retencyjne oraz uspokojenie nastrojów rynkowych pozwoliły na ograniczenie utraty portfela, pomimo możliwości skorzystania przez klientów z obniżonych opłat likwidacyjnych.

Z drugiej strony wynik ubezpieczeń o charakterze ochronnym kształtował się poniżej poziomu planowanego z uwagi na niższą sprzedaż a tym samym mniejszy portfel ubezpieczeń na życie przy jednoczesnym wzroście szkodowości w ubezpieczeniach grupowych.

A.3. Informacje dotyczące wyników z działalności lokacyjnej zakładu

W 2016 roku zysk na działalności lokacyjnej wyniósł 237 mln zł w porównaniu do 44 mln zł straty w roku ubiegłym. W strukturze lokat Towarzystwa ok. 90,0% stanowią aktywa netto UFK i ich wynik inwestycyjny determinuje poziom całkowity. Na istotną poprawę rentowności działalności lokacyjnej w 2016 roku miał wpływ przede wszystkim wzrost indeksów giełdowych (WIG wzrósł o ponad 11% w 2016 roku w porównaniu do spadku o ponad 10% w 2015 roku). Ponieważ znacząca część klientów Towarzystwa wybiera fundusze o profilu akcyjnym i mieszanym, to ten czynnik ma kluczowe znaczenie dla wyniku z działalności lokacyjnej. Rynek kapitałowy w 2016 roku charakteryzował się jednak znaczną zmiennością w wyniku szeregu czynników takich jak rozwój sytuacji politycznej w Polsce, kryzys migracyjny, wzrost zagrożenia terrorystycznego w wielu krajach i wybory prezydenckie w USA. Głównie dzięki pozytywnym trendom w ostatnim kwartale roku wynik inwestycyjny dla polis z UFK osiągnął wartość dodatnią w 2016 roku +225 mln zł (-54,8 mln zł w 2015 r.).

Tabela 3 Przychody i koszty z działalności lokacyjnej Spółki w 2016 roku (tys. PLN)

	2016 Razem	w tym z lokat, których ryzyko ponosi ubezpieczający	Razem zmiana r/r [%]
Przychody z lokat	205 985	193 550	87%
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0	
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0	
3. Przychody z innych lokat finansowych	84 765	72 686	8%
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów	46 346	46 346	12%
3.2. wartościowych o stałej kwocie dochodu	34 561	24 495	3%
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	1 071	821	-33%
3.4. z pozostałych lokat	2 788	1 024	48%
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0	
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	121 220	120 864	283%
5.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów	120 143	120 143	300%
5.2. wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 076	721	
5.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	0	-31%
5.4. z pozostałych lokat	0	0	
Niezrealizowane zyski z lokat	97 547	97 547	45%
1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	97 044	97 044	47%
2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	503	503	-65%
Koszty działalności lokacyjnej (1+2)	-26 302	-26 213	-66%
1. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0	
2. Wynik ujemny z realizacji lokat	-26 302	-26 213	-66%
2.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów	-22 682	-22 682	-70%
2.2. wartościowych o stałej kwocie dochodu	-3 620	-3 530	-4%
2.3. z pozostałych lokat	0	0	
Niezrealizowane straty na lokatach	-40 044	-40 044	-72%
1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	-29 031	-29 031	-79%
2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	-11 013	-11 013	47%
Wynik netto z działalności lokacyjnej	237 186	224 840	n.a.

W trakcie 2016 roku wartość kapitału z aktualizacji wyceny lokat zmniejszyła się głównie w wyniku wzrostu rentowności obligacji skarbowych stanowiących aktywa własne zakładu ubezpieczeń.

Tabela 4 Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny lokat 2016 roku (tys. PLN)

000 PLN	2016	zmiana r/r
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	-2 743	-5 897
1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	-2 743	-5 897
Podatek dochodowy od osób prawnych ujmowany w kapitale z aktualizacji wyceny	521	1 120
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych netto	-2 222	-4 776

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

W trakcie 2016 roku w Spółce nie występowały istotne wyniki z pozostałych rodzajów działalności.

A.5. Wszelkie inne informacje

Spółce nie są znane inne istotne informacje dotyczące jej działalności i wyników operacyjnych, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru.

W związku faktem braku wpływu gwarancji długoterminowych i środków przejściowych na wypłacalność i kondycję finansową spółki, spółka nie publikuje załącznika s 22.01.21 do niniejszego sprawozdania.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Struktura organów zarządzającego i nadzorczego w Spółce jest oparta na tradycyjnym modelu, który oprócz obowiązków Walnego Zgromadzenia, obejmuje przyznanie uprawnień zarządczych Zarządowi i funkcji nadzorczych Radzie Nadzorczej. Zarząd i Rada Nadzorcza są w realizacji swoich obowiązków wspierane przez Komitety, Wyższe Kierownictwo oraz Kluczowe Funkcje.

Tabela 5 Role istotnych funkcji w systemie zarządzania w Spółce

Główne organy zarządzające	Opis najważniejszych funkcji
Rada Nadzorcza	<p>Rada Nadzorcza jest organem odpowiedzialnym za stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach, w tym nad zadaniami wykonywanymi przez Zarząd.</p> <p>Na koniec okresu sprawozdawczego skład Rady Nadzorczej Spółki obejmował następujących Członków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luciano Cirina - Przewodniczący Rady Nadzorczej, • Gianluca Colocci - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, • Gregor Pilgram - Członek Rady Nadzorczej, • Zbigniew Derdziuk - Członek Rady Nadzorczej. <p>Gianluca Colocci złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki z dniem 31 grudnia 2016 r., natomiast Gregor Pilgram został wybrany na Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2017 r. Wobec powyższego począwszy od dnia 1 stycznia 2017 r. skład Rady Nadzorczej Spółki obejmuje 3 następujących Członków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luciano Cirina - Przewodniczący Rady Nadzorczej, • Gregor Pilgram - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, • Zbigniew Derdziuk - Członek Rady Nadzorczej.
Zarząd	<p>Zarząd zapewnia, że system zarządzania ryzykiem identyfikuje, ocenia i kontroluje najważniejsze ryzyka na poziomie Spółki. W ramach swoich typowych obowiązków i zadań, Zarząd jest ostatecznie odpowiedzialny za ustalanie strategii i polityki w zakresie zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej oraz zapewnienie ich adekwatności i stabilności w czasie, pod względem kompletności, funkcjonowania i skuteczności.</p> <p>Na koniec okresu sprawozdawczego skład Zarządu Spółki obejmował następujących Członków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andrea Simoncelli – Prezes Zarządu , • Maciej Fedyna – Członek Zarządu, • Jakub Jacewicz – Członek Zarządu, • Rajmund Rusiecki – Członek Zarządu, • Arkadiusz Wiśniewski – Członek Zarządu. <p>Po dniu bilansowym, tj. po 31 grudnia 2016 r. w składzie Zarządu Spółki dokonane zostały</p>

następujące zmiany:

Uchwałą z dnia 9 marca 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała Panią Krystynę Matysiak w skład Zarządu na jednoroczną kadencję, począwszy o d dnia 1 kwietnia 2017 r.

Ponadto uchwałą z dnia 9 marca 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała w skład Zarządu Pana Piotra Bułkę na jednoroczną kadencję, począwszy o d dnia 1 kwietnia 2017 r.

Na koniec okresu sprawozdawczego obowiązywał następujący podział obszarów kompetencyjnych pomiędzy Członków Zarządu Spółki:

- Andrea Simoncelli: Audyt wewnętrzny, Prawo, Compliance (zapewnienie zgodności z przepisami), Sprawy personalne, Organizacja, Strategia biznesowa i Obsługa (z wyłączeniem Posprzedażowej Obsługi Klienta), Public relations.
- Maciej Fedyna: Finanse, Zakupy i Logistyka, IT i Bezpieczeństwo, Inwestycje.
- Jakub Jacewicz: Likwidacja szkód.
- Rajmund Rusiecki: Sprzedaż i Marketing, Posprzedażowa Obsługa Klienta.
- Arkadiusz Wiśniewski: Produkt, Zarządzanie ryzykiem, Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu (CTF).

W związku ze zmianami w składzie Zarządu, które nastąpiły z dniem 1 kwietnia 2017 r., Członkowie Zarządu Spółki dokonali pomiędzy sobą nowego podziału obszarów kompetencyjnych, który obowiązuje od 1 kwietnia 2017 r. i przedstawia się następująco:

- Andrea Simoncelli: Audyt wewnętrzny, Prawo, Compliance (zapewnienie zgodności z przepisami), Strategia biznesowa, Public relations.
- Piotr Bułka: IT i Bezpieczeństwo, Zarządzanie Projektami.
- Maciej Fedyna: Finanse, Zakupy i Logistyka, Inwestycje.
- Jakub Jacewicz: Likwidacja szkód.
- Rajmund Rusiecki: Sprzedaż i Marketing, Posprzedażowa Obsługa Klienta.
- Krystyna Matysiak: Sprawy personalne, Organizacja, Obsługa (z wyłączeniem Posprzedażowej Obsługi Klienta).
- Arkadiusz Wiśniewski: Produkt, Zarządzanie ryzykiem, Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu (AML/CTF).

Wyższe Kierownictwo

Kierownictwo najwyższego szczebla – Prezes Zarządu, członkowie Zarządu i dyrektorzy departamentów – mają różne poziomy odpowiedzialności za wdrożenie, utrzymanie i monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Najważniejsze komitety

Najważniejsze komitety działające na poziomie Spółki to:

- **Komitet Audytu (KA)** – zadania KA zostały powierzone Radzie Nadzorczej; zadania KA obejmuj doradzanie Radzie Nadzorczej oraz przedstawianie propozycji dotyczących kształtowania systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.
- **Komitet Ryzyka (KR)** - KR działa jako organ doradczy wspierający Zarząd Spółki w

określaniu akceptowanego poziomu ryzyka Spółki i związanych z nim poziomów wymaganego kapitału regulacyjnego i ekonomicznego; w monitorowaniu profilu ryzyka na podstawie sprawozdań sporządzanych przez funkcję zarządzania ryzykiem i funkcję aktuarialną, w tworzeniu strategii ograniczania ryzyka w sytuacji zagrożenia wystąpienia ryzyka na poziomie przekraczającym poziom akceptowany. W skład KR wchodzi Członkowie Zarządu odpowiedzialni za ryzyko, produkty i finanse, Dyrektorzy Departamentów Aktuarialnego, Departamentu Inwestycyjnego i Departamentu Zarządzania Ryzykiem. W spotkania Komitetu Ryzyka uczestniczą w roli gości Menedżer ds. Compliance oraz przedstawiciela Departamentu Audytu Wewnętrznego.

- **Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami (MR&ALCO)** – MR&ALCO działa jako organ doradczy i decyzyjny w zakresie zarządzania inwestycjami, zarządzania kapitałem, zarządzania płynnością, procedur związanych z zarządzaniem aktywami i pasywami oraz zarządzaniem kapitałem. Komitet zajmuje się również weryfikacją efektywności kosztowej zawieranych transakcji, kosztów transakcji oraz wyceny aktywów wycenianych modelami. W skład MR&ALCO wchodzi Członkowie Zarządu odpowiedzialni za finanse, inwestycje i zarządzanie ryzykiem, Dyrektorzy Departamentu Controllingu, Departamentu Zarządzania Ryzykiem, Departamentu inwestycji i Departamentu Aktuariatu oraz Kierownik Zespołu Księgowości Inwestycyjnej.
- **Komitet Inwestycyjny (KI)** – KI działa jako organ decyzyjny w zakresie inwestycji realizowanych na portfelach funduszy własnych i portfelach związanych z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi w ramach polityki inwestycyjnej zatwierdzonej przez Zarząd Spółki. KI w szczególności omawia wyniki inwestycyjne spółek Generali Polska, sytuację polityczną i gospodarczą, strategię inwestycyjną, profil ryzyka, strategię zarządzania ryzykiem, zalecenia dla Zarządu Spółki. W skład KI wchodzi osoby odpowiedzialne za nadzór i realizację polityki inwestycyjnej. Na posiedzenia mogą być zapraszani goście.
- **Komitet Produktowy Ubezpieczeń na Życie (KPUŹ)** - Komitet produktowy ubezpieczeń na życie działa jako organ decyzyjny w zakresie zarządzania produktami i taryfami produktów ubezpieczeń na życie.

Funkcja Aktuarialna

Główne obowiązki Funkcji Aktuarialnej obejmują wycenę najlepszego oszacowania rezerw i wartości godziwej rezerw technicznych (w tym weryfikację jakości, dokładności i kompletności danych) dla celów wypłacalności i zarządzania ryzykiem, wycenę ustawowych rezerw technicznych dla celów rachunkowości, sprawozdawczość do Zarządu i Rady Nadzorczej, ocenę wiarygodności i adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, ocenę polityki dot. apetytu na ryzyko w zakresie ryzyka ubezpieczeniowego, ocenę adekwatności programu reasekuracji, skuteczny wkład w realizację polityki zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do własnej oceny ryzyka wypłacalności i zarządzania wypłacalnością, modelowanie ryzyka w wycenie wymogu kapitałowego, obliczanie miar ryzyka kapitału wykorzystywanych do celów zarządzania ryzykiem (RAC, SIICR MVM) na szczeblu lokalnym. Funkcja aktuarialna raportuje do Dyrektora Finansowego (CFO).

Główne organy zarządzające	Opis najważniejszych funkcji
Funkcja Zarządzania Ryzykiem	Funkcja Zarządzania Ryzykiem pełniona jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Departament Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za wdrożenie i nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem. W szczególności zapewnia informacje i rekomendacje dla KR, MR&ALCO, a także wspiera właścicieli obszarów biznesowych w bieżącym zarządzaniu ryzykiem. Ponadto Departament Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za koordynowanie polityki zarządzania ryzykiem, za realizację czynności kontrolujących poziom ryzyka oraz opracowanie metod jego oceny. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem raportuje do Zarządu.
Funkcja Zapewnienia Zgodności (Funkcja Compliance)	Funkcja Zapewnienia Zgodności pełniona jest przez Menedżera ds. Compliance. Menedżera ds. Compliance jest odpowiedzialny za identyfikację, ocenę i zapobieganie zagrożeniom związanym z nieprzestrzeganiem przepisów ustawowych i wykonawczych; raportuje bezpośrednio do Zarządu.
Funkcja Audytu Wewnętrznego	Funkcja Audytu Wewnętrznego pełniona jest przez Departament Audytu Wewnętrznego. Departament Audytu Wewnętrznego ma obowiązek zapewnić monitorowanie i ocenę skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i potrzeb poprawy, również poprzez wsparcie i doradztwo dla innych funkcji biznesowych. Raportuje bezpośrednio do Zarządu Spółki i KA.

W trakcie 2016 roku istotne zmiany w systemie zarządzania obejmowały:

- Zastąpienie Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami przez Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami (MR&ALCO),
- Wprowadzenie Komitetu Produktowego Ubezpieczeń na Życie.

Informacje na temat zasad i praktyk dotyczących wynagradzania

Polityka Wynagradzania Członków Organu Nadzorującego, Członków Organu Zarządzającego oraz Osób pełniących Kluczowe Funkcje została wdrożona w 2016 roku celem prowadzenia przez Spółkę przejrzystej polityki wynagradzania Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i osób pełniących funkcje kluczowe przy uwzględnieniu sytuacji finansowej Spółki i w zgodzie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Spółce, z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych, w tym Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych wydanych przez Organu Nadzoru oraz wytycznych Grupy Assicurazioni Generali, w ramach których Spółka funkcjonuje jako podmiot zależny (zgodnie jednak z regulacjami lokalnymi i lokalną specyfiką). Postanowiono również, że pierwszy raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Spółce za ubiegły rok obrotowy zostanie przedstawiony w 2017 roku, a Walne Zgromadzenie dokona oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Spółki.

W 2016 roku wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej przyznawane mogło być wyłącznie członkom niezależnym tj. niezwiązanym z żadną ze Spółek z Grupy Assicurazioni Generali. W takim przypadku wynagrodzenie ustalane jest w formie kwoty stałego rocznego wynagrodzenia brutto, zaś szczegółowe zasady wypłaty były określane w umowie zawartej pomiędzy Spółką, a Członkiem Rady Nadzorczej.

W 2016 roku Członkom Rady Nadzorczej nie przysługiwały zmienne składniki wynagrodzenia.

Członkom Rady Nadzorczej przysługiwał zwrot wszystkich kosztów poniesionych w związku z udziałem w pracach Rady Nadzorczej w tym np. biletów lotniczych.

W 2016 roku wynagrodzenie Członków Zarządu było finansowane i wypłacane ze środków Spółki, a świadczenia dla Członków Zarządu ustalane były przy uwzględnieniu praktyki rynkowej.

Członkowie Zarządu Spółki otrzymywali pakiet wynagrodzenia na który składał się stały składnik wynagrodzenia, zmienny składnik wynagrodzenia oraz pozostałe świadczenia. Wobec nowo powołanych Członków Zarządu stały składnik wynagrodzenia został ustalony w oparciu o pełnioną funkcję i przypisane obowiązki. U pozostałych Członków Zarządu stały składnik wynagrodzenia w 2016 roku nie uległ zmianie.

W 2016 roku zmienny składnik wynagrodzenia obejmował krótkoterminowy plan motywacyjny (STI) czyli coroczny system motywacji pieniężny dla Członków Zarządu mających wyznaczone cele strategiczne (KPI). Indywidualne cele strategiczne (KPI) były zróżnicowane w zależności od kompetencji i zakresu odpowiedzialności.

Cele ilościowe polegały na osiągnięciu odpowiednich wyników w szczególności przez Spółkę, Spółki Grupy Generali w Polsce, Region lub Grupę Generali, lub określone były na poziomie indywidualnym i obejmowały np. wynik operacyjny.

Szczegółowe postanowienie dotyczące maksymalnej kwoty zmiennego składnika wynagrodzenia zawarte zostały w indywidualnych umowach z Członkami Zarządu, przy czym żadna z nich nie przekraczała ustalonego limitu zgodnie z wytycznymi Grupy.

Dokonana została ocena spełnienia KPI's. Decyzja o przyznaniu wszystkim Członkom Zarządu z wyłączeniem Prezesa, zmiennego składnika wynagrodzenia za rok 2016 została, zgodnie z kompetencjami, podjęta przez Komisję Personalną Rady Nadzorczej Spółki w marcu 2017. Decyzja w tej sprawie dotycząca Prezesa Spółki ma zapaść w kwietniu.

W przypadku mobilności międzynarodowej w 2016 były przyznawane Członkom Zarządu inne świadczenia na czas określony m.im. zapewnienie mieszkania i inne świadczenia związane z przeniesieniem.

Zasadą dla osób pełniących kluczowe funkcje jest określenie wynagrodzenie z przewagą stałego składnika oraz z podejściem przyjętym wobec zmiennego składnika wynagrodzenia, które jest spójne z celem zapewnienia ich niezależności i obiektywizmu ich kontroli.

Stawy składnika wynagrodzenia ustalany jest według poziomu kompetencji i obowiązków przypisanych danej funkcji przy uwzględnieniu praktyki rynkowej.

W 2016 roku zmienny składnik wynagrodzenia obejmował krótkoterminowy plan motywacyjny (STI) czyli coroczny system motywacji pieniężny dla osób pełniących funkcje kluczowe (z wyłączeniem funkcji aktuarialnej) mających wyznaczone cele strategiczne (KPI). Indywidualne cele strategiczne (KPI) były zróżnicowane w zależności od kompetencji i zakresu odpowiedzialności. Przy czym zmienny składnik wynagrodzenia za rok 2016 nie mógł przekroczyć 60% wynagrodzenia stałego.

Cele strategiczne (KPI) dla Osób pełniących funkcje kluczowe nie były uzależnione od osiągnięcia wyników finansowych przez Spółkę, a opierały się wyłącznie na jakości i skuteczności ich działań. Po dokonaniu oceny spełnienia KPI zmienny składnik wynagrodzenia za rok 2016 został wypłacony w lutym 2017.

Zasad i praktyki dotyczące wynagradzania organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego oraz osób pełniących funkcje kluczowe nie przewidują dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur.

W trakcie 2016 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład lub z członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej.

W ocenie Spółki, ustanowiony w niej system zarządzania jest adekwatny do jej charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla jej działalności.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

W Spółce obowiązuje Procedura FIT& PROPER („Polityka”), która stanowi realizację wytycznych w zakresie kompetencji i reputacji zawartych w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji Europejskiej 2015/35 z dnia 10 października 2015 roku.

Polityka ma na celu zagwarantowanie, że wszystkie osoby kluczowe z punktu widzenia zarządzania Spółką oraz lub pełniące/nadzorujące w niej inne kluczowe funkcje w rozumieniu polityki (zarówno rozważane, jako kandydaci do powołania/zatrudnienia jak również pełniące już funkcję w organie lub inną kluczową funkcję, w rozumieniu polityki) spełniają w każdym czasie następujące wymogi:

- ich kwalifikacje zawodowe, wiedza i doświadczenie są adekwatne do zapewnienia prawidłowego i ostrożnego zarządzania Spółkami/wykonywania pełnionej funkcji („Fit”),

oraz

- są uczciwe i cieszą się dobrą reputacją („Proper”).

W celu oceny kompetencji i reputacji osób, które faktycznie zarządzają Spółką lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji Spółka stosuje następującą procedurę. Co najmniej raz w roku, osoby wskazane w polityce (w szczególności Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, osoby pełniące (nadzorujące) funkcje kontrolne (audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem, compliance, aktuarialną), inni kluczowi menedżerowie w rozumieniu polityki oraz osoby odpowiedzialne za kontrolę zleconych czynności) składają pisemne deklaracje samooceny. Deklaracje powinny potwierdzać przestrzeganie przez te osoby aktualnych standardów (norm) fit & proper. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej składają deklaracje w związku z powołaniem w skład organu, przy zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego oraz w przypadku zmiany w składzie organu. Deklaracje Członków Zarządu przedstawiane są Radzie Nadzorczej do oceny i akceptacji. Osoby pełniące (nadzorujące) funkcje kontrolne składają deklaracje samooceny przy powołaniu/zatrudnieniu oraz przy zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego, które następnie przedstawiane są Zarządowi Spółki do oceny i akceptacji. W przypadku pozostałych osób ocena spełniania wymogów fit & proper dokonywana jest w praktyce przez Zarząd Spółki.

Ponadto osoby objęte obowiązkiem oceny spełniania wymogów fit & proper zobowiązane są do informowania Departamentu Personalnego o wszelkich zdarzeniach, które są istotne w odniesieniu do wymogu spełniania ww. przesłanek.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

System zarządzania ryzykiem w Spółce zdefiniowany jest, jako zestaw strategii, procesów i procedur mających na celu identyfikację, pomiar, reagowanie na wystąpienie, monitorowanie i raportowanie w sposób ciągły ryzyka, na które Spółka jest narażona.

Wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem nastąpiło w Spółce poprzez ustanowienie struktury zarządzania ryzykiem (risk governance) oraz wprowadzenie strategii, procesów i procedur, o których mowa powyżej.

B.3.1. Struktura zarządzania ryzykiem (risk governance)

Celem Risk Governance w ramach systemu zarządzania ryzykiem jest stworzenie efektywnej struktury organizacyjnej opartej o przejrzysto określony zakres ról i odpowiedzialności w obszarze ryzyka i określonej w zestawie regulacji wewnętrznych.

Strukturę organizacyjną zarządzania ryzykiem w Spółce tworzą: Rada Nadzorcza, Komitet Audytu, Zarząd, Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Aktywami i Pasywami, Wyższe Kierownictwo, Komitet Produktowy Ubezpieczeń Majątkowych oraz jednostki operacyjne.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem pełniona jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Spółki, Departament Zarządzania Ryzykiem jest jej jednostką organizacyjną raportującą bezpośrednio do Zarządu Spółki. Polityka Zarządzania Ryzykiem stanowi, iż Funkcja Zarządzania Ryzykiem działa, jako gwarant skutecznego wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem, zgodnie z wymogami powszechnie obowiązujących przepisów prawa i decyzjami Zarządu. Funkcja wspiera Zarząd i Wyższe Kierownictwo w określaniu strategii zarządzania ryzykiem

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

oraz w rozwoju narzędzi do identyfikacji, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyka. Departament Zarządzania Ryzykiem raportuje bezpośrednio do członka Zarządu odpowiedzialnego za nadzór na obszarze zarządzania ryzykiem. Funkcja Zarządzania Ryzykiem Spółki jest nadzorowana przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem na poziomie Regionu Grupy Generali.

Funkcję Zarządzania Ryzykiem jest zintegrowania z procesami decyzyjnymi Spółki przez uwzględnienie jej roli we wszystkich istotnych procesach Spółki w identyfikacji, pomiarze, reakcji na wystąpienie, monitorowaniu i raportowaniu ryzyka. Rola Funkcji Zarządzania Ryzykiem ustanawiana jest politykami i procedurami zarządzania ryzykiem oraz procedurami operacyjnymi.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem na poziomie Centrali Grupy Generali jest odpowiedzialna za opracowanie wytycznych oraz koordynację zarządzania ryzykiem na poziomie Grupy Generali, w tym za:

- zarządzanie regulacjami wewnętrznymi w obszarze ryzyka;
- określanie i koordynowanie realizacji zadań w obszarze zarządzania ryzykiem;
- opracowanie, udostępnienie i dostarczanie wytycznych dot. metodologii oceny ryzyka;
- pomiar, monitorowanie i raportowanie profilu ryzyka Grupy Generali;
- opracowanie przepływu sprawozdań i informacji do Centrali Grupy ;
- określanie, modyfikację i zarządzanie kluczowymi decyzjami w ramach funkcji zarządzania ryzykiem;
- wspieranie jednostek biznesowych w pomiarze i ograniczaniu właściwych dla nich ryzyk.

Nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem na poszczególnych szczeblach Grupy Generali ustrukturyzowany jest w następujący sposób:

- **Departament Zarządzania Ryzykiem Grupy Generali** (poziom Centrali Grupy Generali), kierowany przez Chief Risk Officer'a Grupy Generali (GCRO), odpowiedzialnego za dostarczanie wytycznych i koordynację działań na poziomie Grupy Generali;
- **Regionalny Departament Zarządzania Ryzykiem**, kierowany przez Regionalnego Chief Risk Officer'a (RCRO), odpowiedzialnego za dostarczanie wytycznych, koordynację działań i współdziałanie z Departamentem Zarządzania Ryzykiem w regionie, za który jest odpowiedzialny. W szczególności, jego obowiązki obejmują sprawowanie nadzoru i kontroli nad funkcją zarządzania ryzykiem danego podmiotu, stosowanie wytycznych Grupy na poziomie danego podmiotu oraz zapewnienie zarządzania ryzykiem; W przypadku Spółki regionem jest region Generali Central and Eastern Europe (Generali CEE)
- **Departament Zarządzania Ryzykiem w Spółce**, kierowany przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem, pełniącego funkcję Chief Risk Officer'a (CRO), odpowiedzialnego za realizację działań z obszaru zarządzania ryzykiem na poziomie Spółki.

GCRO nadzoruje RCRO a RCRO nadzoruje CRO. Zasady raportowania są opisane w Polityce Zarządzania Ryzykiem.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, CRO kierując Departamentem Zarządzania Ryzykiem, który pełni w Spółce Funkcja Zarządzania Ryzykiem sprawuje wiodącą rolę i ponosi odpowiedzialność za działania w obszarze zarządzania ryzykiem Spółki, w tym jest odpowiedzialny za stosowanie wytycznych Grupy Generali na poziomie Spółki zapewniając, że ryzyko jest zarządzane w odpowiedni sposób. W szczególności, CRO jest odpowiedzialny w Spółce za:

- monitorowanie ryzyka na poziomie Spółki zgodnie z wytycznymi, strategią i limitami ryzyka,
- wykonywanie funkcji zarządzania ryzykiem na poziomie Spółki, wdrażanie polityk i wytycznych Grupy Generali dotyczących zarządzania ryzykiem na poziomie Spółki,

- uczestniczenie w zarządzaniu Spółką poprzez wprowadzanie perspektywy ryzyka do procesów biznesowych Spółki,
- monitorowanie ryzyka na poziomie Spółki, monitorowanie przestrzeganie limitów ryzyka,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem
- identyfikację i ocenę nowych ryzyk
- raportowanie do Rady Nadzorczej, Zarządu oraz Kierownictwa Spółki,
- eskalowanie naruszeń limitów ryzyka do Regionalnego Departamentu Zarządzania Ryzykiem i odpowiednich organów zarządzających Spółki,

B.3.2. Procesy i procedury

Zarządzanie ryzykiem jest oparte na 4 poniższych procesach:

- identyfikacja ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem i kontrola ryzyka,
- monitorowanie ryzyka i raportowanie o ryzyku.

Proces identyfikacji ryzyka zaprojektowano tak, aby wszystkie istotne ryzyka, na które narażona jest Grupa Generali na swoich poszczególnych poziomach, w tym na poziomie Spółki, zostały prawidłowo zidentyfikowane. W tym celu wprowadzony został proces samooceny istotnych ryzyk - Main Risk Self-Assessment (MRSA). W ramach tego procesu Funkcja Zarządzania Ryzykiem kontaktuje się z wszystkimi procesami biznesowymi w celu:

- identyfikacji i oceny istotnych ryzyk w zakresie ich prawdopodobieństwa oraz wpływu,
- identyfikacji i przypisania do prawidłowych właścicieli działań ograniczających ryzyka.

Proces MRSA jest przeprowadzany regularnie nie rzadziej niż raz w roku oraz każdorazowo w przypadku zmian strategii, operacji lub otoczenia, które istotnie wpływają na profil ryzyka Grupy Generali lub Spółki.

Odpowiedzialność za proces MRSA została zdefiniowana następująco:

- Właściciele ryzyka, określani jako pierwsza linia obrony, są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka dotyczącego ich obszaru działalności;
- CRO jest odpowiedzialny za koordynowanie identyfikacji i oceny ryzyka przez właścicieli ryzyka w celu zapewnienia kompletności identyfikacji i oceny istotnych ryzyk;
- CRO jest odpowiedzialny przygotowania raportu o wyniku MRSA, jako części raportu z procesu ORSA.

Spółka przyjęła główne kategorie ryzyka zgodnie z Formuły Standardową wyliczania wymogu wypłacalności. Poza ryzykami występującymi w wyliczeniu kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie z formułą standardową Spółka identyfikuje dodatkowe główne kategorie ryzyka określone jako ryzyka spoza Filaru I.

Tabela 6 Mapa podstawowych ryzyk Spółki

Ryzyka objęte Formułą Standardową					
Ryzyka rynkowe	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	Ryzyko aktuarialne (inne niż ubezpieczenia na życie)	Ryzyko aktuarialne (ubezpieczenia na życie i zdrowotne)	Ryzyko operacyjne	Ryzyka spoza Filaru I
Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	Ryzyko składki i rezerw	Ryzyko śmiertelności	Ryzyko zapewnienia zgodności	Ryzyko płynności
Ryzyko cen akcji		Ryzyko katastroficzne	Ryzyko długowieczności	Ryzyko sprawozdawczości finansowej	Ryzyko strategiczne
Ryzyko cen nieruchomości		Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	Ryzyko niepełnosprawności	Oszustwa wewnętrzne	Ryzyko utraty reputacji
Ryzyko spreadu kredytowego			Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	Oszustwa zewnętrzne	Ryzyko zarażenia
Ryzyko walutowe			Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów	Niewłaściwe praktyki kadrowe	Ryzyka nowo powstające
Ryzyko koncentracji aktywów			Ryzyko katastroficzne	Niewłaściwe produkty i relacje z klientami	
			Ryzyko zachorowalności	Uszkodzenia aktywów rzeczowych w wyniku klęsk żywiołowych	
			Ryzyko rewizji wysokości rent	Zakłócenia działalności przedsiębiorstwa oraz nieprawidłowości w działaniu systemów IT	
				Zakłócenia w przebiegu transakcji oraz w zarządzaniu procesami	

Pomiar ryzyka obejmuje uzupełniające się metody ilościowe i jakościowe. Podstawową metodą ilościową pomiaru ryzyka w Spółce jest wyliczanie wymogu wypłacalności zgodnie z Formułą Standardową. Dodatkowymi metodami ilościowymi są stosowane dla wybranych ryzyk analizy wrażliwości na podstawie testów stresu, metody oceny ryzyka ubezpieczeniowego, metoda zbierania informacji o stratach operacyjnych dla ryzyka operacyjnego oraz własna metoda pomiaru ryzyka płynności. Podstawowymi metodami jakościowymi stosowanymi do oceny ryzyka są samooceny ryzyka oraz analizy scenariuszowe. Częstotliwość pomiaru ryzyka jest uzależniona od jego charakteru. Całościowa ocena wszystkich istotnych ryzyk Spółki poprowadzana jest nie rzadziej niż raz w roku w ramach procesu ORSA.

Zarządzanie i kontrola ryzyka determinowane jest przyjętą przez Spółkę wewnętrzną regulację Akceptowany Poziom Ryzyka - Risk Appetite Framework (RAF). RAF określa:

- ryzyka pożądane,
- ryzyka akceptowane,
- ryzyka, które należy unikać, a ekspozycja na nie powinna być eliminowana.

RAF precyzuje również procedury monitorowania poziomu ryzyka i eskalacji przekroczeń. RAF definiuje limity ryzyka w odniesienia do współczynnika wypłacalności określonego zgodnie z Formułą Standardową.

RAF zapewnia wyznaczenie przejrzystych wskazań dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka i preferencji ryzyka na poziomie Grupy Generali i na poziomie Spółki. RAF pozwala na monitorowane wykorzystania akceptowanego poziomu ryzyka. RAF zapewnia wprowadzenie odpowiednich procesów zarządzania i podejmowania decyzji.

W uzupełnieniu do limitów ekspozycji na ryzyko określonych w RAF w odniesieniu do współczynnika wypłacalności, dla ryzyka płynności, które nie jest uwzględnione w wyliczeniu SCR według Formuły Standardowej mierniki ryzyka oraz limity ekspozycji na ryzyko określa regulacja wewnętrzna Liquidity Risk Monitoring Guideline.

Procesów i procedur zdefiniowane w Spółce zapewniają ścisłą kontrolę i rygorystyczne zarządzanie ryzykiem. Działalność Spółki jest prowadzona zgodnie z pożądanym poziomem ryzyk ustalonym w RAF w odniesieniu do współczynnika wypłacalności oraz zgodnie z pożądanym poziomem poszczególnych ryzyk ustalonym decyzjami Zarząd lub Wyższego Kierownictwa. W szczególności limity ryzyka ustalone zostały dla ryzyka w procesie inwestycji, ryzyka aktuarialnego oraz ryzyka płynności.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialna za całościowe monitorowanie i raportowanie profilu ryzyka do Zarządu, Wyższego Kierownictwa i Właścicieli Ryzyka (w zakresie kompetencji danego Właściciela Ryzyka).

B.3.3. Informacje dotyczące procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności

Metodologia procesu ORSA

Spółka ocenia metodologię ORSA, jako adekwatna do wsparcia oceny ryzyka i umożliwiającą efektywne raportowanie całościowych potrzeb wypłacalności oraz ciągłą weryfikację zgodności z wymogami regulacyjnymi.

Spółka przyjmuje zestaw metodologii, opracowanych przez Grupę Generali dla celu opracowania raportu ORSA, jako zgodny z wymaganiami regulacyjnymi oraz dostarczający rzetelnego odzwierciedlenia profilu ryzyka Spółki. Aby zapewnić, odpowiednie odzwierciedlenie profilu ryzyka, w procesie ORSA zastosowano zasady proporcjonalności.

Tabela 7 Metodologie przyjęte dla poszczególnych

Metodologia	Ryzyka objęte metodologią										Zastosowanie	
	Rynkowe	Kontrahenta	Aktuarialne Życiowe	Aktuarialne Majątkowe	Aktuarialne Zdrowotne	Operacyjne	Płynności	Strategiczne	Reputacyjne	Zarazenia		Powstające
Formuła Standardowa	X	X	X	X	X	X						<i>Formuła Standardowa jest stosowana do wyliczenia wypłacalności z perspektywy regulacyjnej</i>
Narzędzie do prognozowania współczynnika wypłacalności	X	X	X	X	X	X						<i>Narzędzie do prognozowania współczynnika wypłacalności oparte na EBS</i>
Samoocena Ryzyka Operacyjnego						X						<i>Jakościowa samoocena ryzyk operacyjnych. Metodologia zawiera analizę scenariuszy</i>

Model Ryzyka Płynności								X							<i>Monitorowanie współczynnika płynności inwestycji oraz współczynnika luki płynności</i>
Samoocena Głównych Ryzyk (MRSa)									X	X	X	X			<i>Jakościowa samoocena wszystkich istotnych ryzyk. Metodologia zawiera analizę scenariuszy</i>

Proces ORSA

Grupa Generali stosuje jednolity proces na wszystkich swoich poziomach, co umożliwi koordynację procesów lokalnych na potrzeby stworzenia grupowego raportu ORSA. Zasady procesu tworzenia raportu ORSA oraz koordynacja jego zatwierdzania są zdefiniowane w Polityce Zarządzania Ryzykiem. Polityka Zarządzania Ryzykiem definiuje również minimalną zawartość raportu ORSA.

Chief Risk Officer na poziomie Spółki jest odpowiedzialny za przygotowanie raportu ORSA i jest w tym zadaniu wspierany przez GCRO w zakresie metodologii, definicji procesów i wzorów raportowania, co zapewnia, że proces na poziomie Grupy Generali zawiera wewnętrzne odwołania do procesów lokalnych spółek i jest spójny z procesem planowania grupowego.

Raport ORSA jest przygotowywany w następujących kluczowych krokach:

- zbieranie raportów finansowych i raportów dotyczących ryzyka przygotowywanych w trakcie roku, włączając w to wyliczoną wypłacalność na koniec roku i inne wyniki oceny ryzyka,
- wykonanie MRSa,
- wyliczenie prognozowanej wypłacalności (prospektywna ocena),
- przegląd adekwatności Kontroli Wewnętrznej i Systemu Zarządzania Ryzykiem.

Tabela 8 Głównie obowiązki w procesie ORSA:

Rola	Poziom	Odpowiedzialność
GCEO	Centrala Grupy Generali	<ul style="list-style-type: none"> • Zatwierdzenie Operacyjnej Procedury ORSA
GCRO	Centrala Grupy Generali	<ul style="list-style-type: none"> • Proponowanie pierwszej wersji wytycznych ORSA • Aktualizacja Operacyjnej Procedury ORSA • Koordynowanie procesu tworzenia raportu ORSA w całej Grupie • Przygotowanie grupowego raportu ORSA i przedłożenie go do akceptacji przez Radę Dyrektorów Grupy Generali
CRO	Spółka	<ul style="list-style-type: none"> • Koordynowanie lokalnych procesów tworzenia raportu ORSA • Przygotowanie grupowego raportu ORSA i przedłożenie go do akceptacji przez Zarząd Spółki oraz następnie przez grupowego dyrektora ds. ryzyka
Dyrektor Finansowy (włącznie z Funkcją Aktuarialną)	Spółka	<ul style="list-style-type: none"> • Wkład do raportu ORSA w odniesieniu do funduszy własnych i oceny rezerw technicznych • Współpraca z GCRO przy definiowaniu scenariuszy grupowych

Proces ORSA poddawany jest przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku..

Wyniki procesu ORSA w postaci raportu są przedkładane do zatwierdzenia przez Komitet Ryzyka. CRO podpisuje się pod raportem ORSA. Raport przekazywany jest dla GCRO. Po analizie otrzymanego raportu, GCRO przekazuje Spółce informację zwrotną o wszelkich obszarach wymagających poprawy tak, aby zapewnić ciągłe udoskonalanie procesu. GCRO dostarcza wytycznych w zakresie zastosowania raportu ORSA.

Raport ORSA zatwierdzany jest przez Zarząd Spółki. Raport ORSA jest przedkładany Organowi Nadzoru w ciągu 14 dni od zatwierdzenia przez Zarząd.

Organizacja procesu ORSA

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za przyjęcie strategii ryzyka, określenie akceptowanego poziomu ryzyka, określenie preferencji ryzyka, za zatwierdzenie dokumentu RAF definiującego akceptowany poziom ryzyka oraz za zdefiniowanie systemu zarządzania ryzykiem obejmującego w szczególności polityki zarządzania ryzykiem na poziomie Spółki.

Prezes Spółki jest odpowiedzialny za wdrożenie strategii ryzyka oraz za zarządzanie działalnością Spółki w granicach ustanowionych przez RAF oraz polityki i wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem.

Spółka powołała Komitet Ryzyka, któremu powierzono zadanie wspierania Wyższego Kierownictwa w następujących czynnościach:

- aktualizacja systemu zarządzania ryzykiem,
- definicja docelowego profilu ryzyka Spółki, zgodnie z profilami zdefiniowanymi przez Grupę Generali,
- definicja polityk zarządzania ryzykiem i wytycznych, jak również poziomów tolerancji i limitów ryzyka na poziomie operacyjnym,
- przegląd wyników działań monitorujących w zakresie realizacji polityk zarządzania ryzykiem zatwierdzonych przez Zarząd Spółki dla wszystkich istotnych ekspozycji na ryzyko i ich wpływu na poziom wypłacalności,
- określenie wszelkich strategii naprawczych poprzez identyfikowanie wszelkich środków ograniczających oraz strategii przeciwdziałania sytuacjami awaryjnym,
- analiza efektów zdarzeń, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Spółki.

MR&ALCO jest odpowiedzialny za oceny i decyzje w odniesieniu do:

- zarządzania ryzykiem rynkowym w działalności Spółki
- zarządzania kapitałem i ryzykiem kapitału,
- zarządzania płynnością i ryzykiem płynności,
- procedur związanych z zarządzaniem aktywami i zobowiązaniami,

Komitet Inwestycyjny Spółki jest odpowiedzialny za decyzje związane z funduszami własnymi zgodnie z Polityką Inwestycyjną zatwierdzoną przez Zarząd.

Funkcja Aktuarialna Spółki raportuje do członka zarządu Spółki odpowiedzialnego za obszar finansów. Głównymi obowiązkami Funkcji Aktuarialnej są:

- Wycena najlepszego oszacowania i wartości godziwej rezerw technicznych (włączając w to weryfikację jakości danych, dokładności, kompletności) dla potrzeb wypłacalności i zarządzania ryzykiem,
- Wycena statutowych rezerw technicznych dla celów księgowych,
- Raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej odnośnie wiarygodności i adekwatności rezerw technicznych,
- Ocena RAF w odniesieniu do ryzyka aktuarialnego,
- Ocena adekwatności Programu Reasekuracyjnego,
- Efektywny wkład w realizację polityki zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do:
  - Procesu ORSA i zarządzania wypłacalnością;

- o Modelowania ryzyka w wycenie wymogu kapitałowego;
- o Obliczania kapitałowych miar ryzyka wykorzystywanych do celów zarządzania ryzykiem (RAC, SCR, MVM) na poziomie Spółki.

Zakres odpowiedzialności Funkcji Zarządzania Ryzykiem został opisany w części raportu

Oświadczenia odnośnie raportu ORSA

Proces ORSA poddawany jest przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

Raport ORSA zatwierdzany jest przez Zarząd Spółki nie rzadziej niż raz w roku.

W oparciu o przeprowadzony proces ORSA, który w szczególności obejmował porównanie potrzeb kapitałowych wynikających z analiz ilościowych i jakościowych uwzględniających profil ryzyka Spółki oraz oddziaływanie na siebie zarządzania kapitałem i systemu zarządzania ryzykiem w Spółce, **Zarząd Spółki uznał, iż utrzymanie kapitału własnego w wysokości limitu określonego w RAF, zaspokaja własne potrzeby Spółki w zakresie wypłacalności.**

B.4. System kontroli wewnętrznej

System Kontroli Wewnętrznej zatwierdzony przez Zarząd Spółki jest definiowany, jako system, który działa w celu zapewnienia, że działalność Spółki jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, wytycznymi organu nadzoru rynku finansowego oraz innych instytucji nadzorujących a także z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi Spółki. Zapewnia on również, że procesy Spółki są efektywne i skuteczne w kontekście ich celów oraz że informacje sprawozdawcze i zarządcze są wiarygodne i kompletne.

Wdrożony w Spółce system kontroli wewnętrznej opisano w Polityce kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem (polityka). Zgodnie z zapisami polityki system kontroli wewnętrznej opiera się na trzech liniach obrony:

- I-sza linia obrony to bezpośredni właściciele ryzyka, odpowiedzialni za realizację funkcji operacyjnych, i ponoszą oni ostateczną odpowiedzialność za ryzyko występujące w obszarze, którym zarządzają;
- II-ga linia obrony to funkcje kontrolujące skuteczność I-szej linii: aktuariat, compliance oraz zarządzanie ryzykiem.
- III-ia linia obrony to funkcja audytu wewnętrznego, której zadaniem jest bieżąca ocena systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce.

Podstawowymi elementami wdrożonego systemu kontroli wewnętrznej są:

- środowisko kontroli wewnętrznej
- czynności / mechanizmy kontrolne
- świadomość
- monitorowanie i raportowanie.

Kontrola wewnętrzna obejmuje zestaw narzędzi, który pomaga Spółce osiągnąć swoje cele zgodnie z poziomem ryzyka wybranym przez Wyższe Kierownictwo. Cele te nie są ograniczone jedynie do celów biznesowych, ale rozciągają się także na cele związane ze sprawozdawczością finansową, jak również na kwestie związane z przestrzeganiem regulacji zewnętrznych i wewnętrznych, przy czym mają one różne znaczenie w zależności od ryzyka, które zostało zidentyfikowane. Wynika z tego, że odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej przyjmują różną naturę i formę w zależności od konkretnego procesu lub procesów.

Istnienie sprzyjającego środowiska kontroli, rozumianego jako zestaw czynności i działań, które pokazują znaczenie kontroli wewnętrznej w działalności operacyjnej, jest podstawowym czynnikiem umożliwiającym skuteczność kontroli. Środowisko

kontroli określa, jak wrażliwy jest personel na samą potrzebę kontroli. Pojęcie „czynności i działań” oznacza zbiór elementów, które wydają się być abstrakcyjne i nieuchwytne, lecz które w rzeczywistości przekładają się na realne korzyści dla organizacji. Czynniki te obejmują, na przykład uczciwość, wartości etyczne, know-how ze strony personelu, styl zarządzania, sposób realizowania delegowanych uprawnień, strukturę organizacyjną itp.

W powyższym kontekście odpowiedzialnością Zarządu jest wspieranie rozwoju i rozprzestrzenianie „kultury kontroli”, co wymaga od Wyższego Kierownictwa uświadomienia całego personelu na temat znaczenia kontroli wewnętrznej, pożytecznej roli jaką w tym procesie odgrywają, jak również na temat wartości dodanej, jaką stanowią oni dla firmy. Wyższe Kierownictwo jest odpowiedzialne za wdrożenie „kultury procesu” i „kultury kontroli” oraz zapewnienie, że pracownicy są świadomi swojej indywidualnej roli i odpowiedzialności tak, aby zaangażować ich na poziomie praktycznym w realizowane czynności kontrolne w ramach ich obowiązków. W tym celu Wyższe Kierownictwo zapewnia, że system delegowanych uprawnień i procedur regulujących przydział obowiązków, procesy operacyjne i kanały raportowania są należycie sformalizowane, a personel jest dostatecznie poinformowany i odpowiednio przeszkolony w zakresie takiego systemu. Jednym z podstawowych aspektów środowiska kontroli Spółki jest istnienie i rozpowszechnianie wśród swoich pracowników wysokiego poziomu moralnego. Jest to realizowane poprzez przyjęcie Kodeksu Postępowania Grupy Generali. Kodeks Postępowania stosuje się w odniesieniu do wszystkich pracowników Grupy Generali, w tym do członków organów nadzorujących i zarządzających. Ponadto oczekuje się, że osoby trzecie (konsultanci, dostawcy, agenci itp.) działający w imieniu grupy zostaną zobowiązani do przestrzegania zasad określonych w Kodeksie.

Kodeks określa minimalne standardy zachowania, których należy przestrzegać i dostarcza szczegółowych zasad postępowania w odniesieniu do następujących kwestii: promowanie różnorodności i integracji, ochrona aktywów i danych biznesowych, konflikt interesów, przeciwdziałanie korupcji, informacje finansowe i wykorzystywanie informacji poufnych, przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy, finansowaniu terroryzmu oraz sankcje międzynarodowe.

Skuteczność wyżej wymienionych środków kontroli jest gwarantowana nie tylko przez środki monitorowania i kontroli działań umiejscowione w całej strukturze organizacyjnej firmy, ale także poprzez odpowiednie kanały, przez które należy zgłaszać przypadki naruszenia. Praktyki lub działania, które w dobrej wierze zostaną uznane za niewłaściwe lub niezgodne z prawem, Kodeksem Postępowania, zasadami Grupy lub innymi politykami wewnętrznymi (np. dyskryminacja, nękanie, zastraszanie, mobbing, korupcja, przekupstwo itp.) mogą być zgłaszane w formie pisemnej, z ujawnieniem tożsamości lub anonimowo, jeśli nie zabrania tego prawo lokalne.

Kultura kontroli wewnętrznej w Spółce opiera się również na wysokim poziomie świadomości każdego pracownika na temat jego ról i obowiązków, a zatem jego uprawnień i obowiązujących hierarchicznych linii raportowania. W celu zapewnienia odpowiedniej cyrkulacji i znajomości w/w modelu, firma wprowadziła dalsze środki, dzięki którym pracownicy mają świadomość uprawnień przekazanych przez Zarząd. Następnie delegowane uprawnienia podaje się do wiadomości na niższych poziomach hierarchii strukturalnej poprzez publikację przez departament zasobów ludzkich wewnętrznego memorandum, które określa zmiany organizacyjne w ramach korporacji. Rozdział zadań i obowiązków pomiędzy Kierowników i Przedstawicieli Prawnych/Prokurentów, zakres ich jurysdykcji oraz hierarchia sprawozdawczości zostały określone, odpowiednio, w dokumentach mianowania i nadania pełnomocnictwa. Co do komunikacji zmian organizacyjnych i podziału ról i obowiązków w ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych, są one rozpatrywane przez odpowiedzialnego kierownika danej jednostki organizacyjnej, przy wsparciu Departamentu Zasobów Ludzkich, zgodnie z poziomem zatrudnienia i formalnie określonym zakresem obowiązków.

Konsolidacja tej kultury, wraz z racjonalną i właściwą orientacją celów biznesowych w kierunku przestrzegania zasad określonych powyżej, są również zapewnione poprzez przyjęcie polityki wynagrodzeń Grupy Generali w oparciu o następujące kardynalne role: kapitał wewnętrzny, konkurencyjność, spójność, merytokracja. Premie i inne zachęty wypłacane odpowiedzialnym menedżerom w obszarach działalności są częściowo uzależnione od powodzenia w rozwiązywaniu problemów wchodzących w zakres ich odpowiedzialności i zidentyfikowanych w trakcie audytu, tak aby proces kontroli wewnętrznej został w pełni powiązany. W każdym przypadku, niezależnie od istnienia takiego systemu

nagród, należy podkreślić, że wdrożenie systemu kontroli i opracowanie procesów wyposażonych w odpowiednie mechanizmy kontroli jest przede wszystkim w interesie osób podążających w górę struktury jednostek organizacyjnych, ponieważ pozwala im to ograniczyć, w granicach określonych progów dopuszczalności, ryzyka, na które narażona jest ich działalność, zapewniając w ten sposób wymierne korzyści w realizacji i dostarczaniu oczekiwanych rezultatów.

Jak wspomniano wcześniej, skuteczne wdrożenie systemu kontroli wewnętrznej wymaga zaangażowania całego personelu w proces kontroli, co oznacza ich zaangażowanie w opracowywanie i zastosowanie zasad i procedur, które zagwarantują Zarządowi, że jego dyrektywy dotyczące zarządzania ryzykiem zostaną z powodzeniem wdrożone.

W wyniku powyższego, kontrole wewnętrzne w Spółce organizowane są na podstawie różnych poziomów operacyjnych i poziomów odpowiedzialności, które podlegają regulacji i skodyfikowaniu:

- 1) Kontrole będące obowiązkiem **jednostek organizacyjnych**, które tworzą integralną część każdego procesu spółki i stanowią podstawę systemu kontroli wewnętrznej (patrz: „Kontrole prowadzone przez jednostki organizacyjne”).
- 2) Kontrole prowadzone przez funkcje korporacyjne, których głównym zadaniem jest wykonywanie zadań kontrolnych. Są to, m.in.:
  - i. funkcja zarządzania ryzykiem, która kontroluje profil ryzyka Spółki i przestrzeganie przez kierownictwo limitów ustalonych przez Zarząd i Wyższe Kierownictwo;
  - ii. funkcja zachowania zgodności, która stanowi dodatkową i niezależną linię obrony w ramach systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, odpowiedzialna za ocenę, czy organizacja działalności ubezpieczeniowej i jej procedury wewnętrzne są wystarczające do zapobiegania ryzyku wystąpienia kar za naruszenie regulacji lub grzywien nakładanych z mocy prawa oraz ryzyku strat finansowych lub utraty reputacji przez Spółkę w wyniku naruszenia prawa, regulacji lub środków zastosowanych przez organy nadzoru lub norm samoregulacji (patrz: Polityka Grupy dotycząca Zachowania Zgodności);
  - iii. budżetowanie i controlling w celu monitorowania i analizy wyników działalności w zakresie osiągnięcia celów założonych na etapie planowania; wykazanie, poprzez pomiar szczegółowych wskaźników, rozbieżności pomiędzy celami założonymi na etapie planowania a wynikami oraz zidentyfikowanie zmian nadzwyczajnych;
  - iv. funkcja ochrony przed oszustwami, której zadaniem jest ochrona przed oszustwem z zewnątrz oraz identyfikacja i przeciwdziałanie ewentualnym przypadkom jego wystąpienia;
  - v. różnorakie organy inspekcji, które w ramach sieci sprzedaży i rozliczania szkód zasadniczo zajmują się inspekcją pod kątem nadzoru, kontroli i monitorowania określonych obszarów operacyjnych lub świadczenia usług.

Ponadto, istnieją inne funkcje niż operacyjne, które poprzez doradztwo na rzecz pozostałych funkcji korporacyjnych przyczyniają się do osiągnięcia celów kontroli wewnętrznej (doradztwo podatkowe, doradztwo w zakresie kwestii związanych z prywatnością, radca prawny itp.). Na najwyższym szczeblu istnieją również funkcje Centrum Korporacyjnego, które w ramach swoich obowiązków nadzorowania Grupy Generali podejmują różnego rodzaju działania kontrolne dotyczące podmiotów zależnych grupy i ich działalności na podstawie wydanych wytycznych.

- 3) Niezależna ocena przeprowadzona przez wewnętrzną kontrolę jakości i skuteczności kontroli wprowadzonych przez inne funkcje korporacyjne. Audyt wewnętrzny jest w rzeczywistości odpowiedzialny za zapewnienie, że niezależna ocena zostanie przeprowadzona w zakresie, w jakim system kontroli wewnętrznej jest skuteczny i efektywny, a więc za to, czy opracowane kontrole działają na tyle skutecznie, aby zapewnić, że procesy, w

tym proces zarządzania ryzykiem, są wykonywane prawidłowo. Działalność audytu wewnętrznego ma formę bezpośredniej kontroli przeprowadzanych w jednostkach operacyjnych firmy, jak określono w Planie Audytu, a także analizy i oceny informacji dotyczących ryzyka i kontroli generowanych przez menedżerów odpowiedzialnych za różne obszary działalności. W celu zapewnienia pełnej zgodności z wymogiem niezależności od funkcji operacyjnych, lokalna funkcja audytu wewnętrznego podlega bezpośrednio Zarządowi i Departamentowi Audytu Grupy Generali.

Funkcje zarządzania ryzykiem, zachowania zgodności i audytu wewnętrznego działają w ramach poszczególnych polityk, które podlegają okresowej aktualizacji i zatwierdzeniu przez Zarząd. Szczegółowe przepisy wynikające z tych zasad kierują w określonym zakresie działaniami, które muszą zostać wykonane w ramach szczególnej, przypisanej misji, a także uprawnieniami i obowiązkami przyznanymi przez Zarząd. Funkcje zgodności i zarządzania ryzykiem są angażowane w przypadkach, w których opracowywane są nowe procesy i dokonywane są zmiany w strukturze organizacyjnej firmy. W szczególności, funkcja zgodności musi być każdorazowo angażowana w opracowywanie procesów, w których istotna jest kwestia zgodności. Z drugiej strony, audyt wewnętrzny jest angażowany w każdy znaczący projekt organizacyjny, udzielając wsparcia o charakterze prewencyjnym, tak aby wdrażane mechanizmy kontroli wewnętrznej zostały poprawnie zaprojektowane.

Funkcja zgodności

Funkcja zgodności ma za zadanie ocenić, czy organizacja i jej wewnętrzne procedury są wystarczające, aby zapobiec ryzyku poniesienia kary sądowej lub administracyjnej, straty finansowej lub szkody dla reputacji w wyniku naruszenia przepisów ustawowych, wykonawczych lub działań władz nadzorczych i norm samoregulacji (kodeksu postępowania, zasad i innych obowiązujących przepisów).

Funkcja zgodności prowadzi swoją działalność zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami oraz w ramach dyrektyw przyjętych przez Departament Zgodności Grupy i określonych w polityce zgodności Grupy.

W szczególności, funkcja zgodności obejmuje:

- ciągle monitorowanie ustawodawstwa mającego zastosowanie odnośnie do spółki, w celu zapewnienia, że nowe przepisy są w firmie egzekwowane w odpowiednim czasie, a także za ocenę skutków organizacyjnych i proceduralnych, które te ostatnie mogą spowodować w ramach biznesu korporacyjnego;
- niezależną ocenę zgodności procesów biznesowych z obowiązującymi przepisami i ich skuteczności w zapobieganiu ryzyka braku takiej zgodności;
- wykonywanie zadań powierzonych przez Kodeks Postępowania Grupy Generali oraz przepisy wykonawcze do niego;
- przewodnictwo w prawidłowym wdrażaniu i stosowaniu Zasad Grupy Generali opublikowanych przez Departament Zgodności Grupy Generali.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego Spółce prowadzona jest przez Departament Audytu Wewnętrznego zgodnie z zasadami organizacyjnymi zdefiniowanymi w Grupowej Polityce Audytu, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Assicurazioni Generali, a lokalnie przez Radę Nadzorczą / Komitet Audytu (w Spółce zadania Komitetu Audytu zostały powierzone Radzie Nadzorczej) i Zarząd Spółki.

Audyt Wewnętrzny jest niezależną, efektywną i obiektywną funkcją utworzoną przez Radę Nadzorczą w celu badania i oceny adekwatności, funkcjonowania, efektywności i wydajności systemu kontroli wewnętrznej oraz wszystkich pozostałych

elementów systemu governance, która nastawiona jest na poprawę skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej organizacji oraz procesów governance.

Audyt Wewnętrzny wspiera Radę Nadzorczą w identyfikowaniu strategii i wytycznych w zakresie kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, zapewniając, iż są one poprawne i aktualne oraz, że dostarczają Radzie Nadzorczej analiz, ocen, zaleceń i informacji w zakresie przeglądanych działań. Prowadzi także działania zapewniające i doradcze na rzecz Rady Nadzorczej, najwyższej kadry kierowniczej i innych departamentów.

Zgodnie z Polityką Audytu Grupy Generali, pomiędzy kierującym Audytem Grupowym w Assicurazioni Generali, kierującym Regionalną Jednostką Audytu Grupowego, oraz kierującym Departamentem Audytu Wewnętrznego w Generali T.U. S.A. utworzony jest model raportowania typu Solid Line. W oparciu o ten model, kierujący Departamentem Audytu Wewnętrznego raportuje do Rady Nadzorczej, a ostatecznie do kierującego Audytem Grupowym, za pośrednictwem kierującego Regionalną Jednostką Audytu Grupowego. Zapewnia to autonomię działania i niezależność od działalności operacyjnej, jak również efektywny przepływ informacji. Dotyczy to stosowanej metodologii, przyjętej struktury organizacyjnej (rekrutowanie, powoływanie, odwoływanie, wynagradzanie oraz budżetowanie w porozumieniu z Radą Nadzorczą), ustalanych celów, ocen rocznych, metod raportowania, a także proponowanych działań audytowych, które należy uwzględnić w projekcie Planu Audytu przedkładanym Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia.

Departament Audytu Wewnętrznego dysponuje odpowiednim budżetem i zasobami, a zespół posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do wykonywania ich pracy z należytym profesjonalizmem i starannością.

Audyt Wewnętrzny posiada wolny, nieograniczony i terminowy dostęp do wszelkiej dokumentacji organizacji, własności fizycznych i personelu, istotnych do wykonania badania, ponosząc ścisłą odpowiedzialność za poufność i zabezpieczenie dokumentacji oraz informacji. Kierujący Departamentem Audytu posiada wolny i nieograniczony dostęp do Rady Nadzorczej.

Audyt kieruje się zgodnością z obowiązkowymi wytycznymi Instytutu Auditorów Wewnętrznych, w tym Definicją Audytu Wewnętrznego, Kodeksem Etyki i Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego. Biorąc pod uwagę delikatny charakter i znaczenie roli zapewniającej w Spółce, pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego muszą być objęci specjalnymi wymogami dotyczącymi kompetencji i reputacji określonymi w Polityce Grupowej Fit & Proper, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Assicurazioni Generali oraz Radę Nadzorczą Generali T.U. S.A.

W szczególności, kierujący Jednostką Audytu Wewnętrznego jest osobą, która spełnia wymogi nałożone przez reżim polskiego organu regulacyjnego, Solvency II, a także wymogi Grupy Generali, oraz posiada szerokie doświadczenie w dziedzinach obejmujących audyt, kontrolę wewnętrzną, ubezpieczenia, ryzyko i compliance.

Kierujący Departamentem Audytu Wewnętrznego nie ponosi odpowiedzialności za żadną inną funkcję operacyjną i powinien posiadać otwarte, konstruktywne i bliskie relacje z regulatorami, które wspierają wymianę informacji, istotnych do wypełniania swoich obowiązków.

Wszyscy pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego posiadają udokumentowane umiejętności, odpowiednie do stopnia złożoności zadań i muszą w jak największym stopniu unikać działań mogących powodować rzeczywiste lub potencjalne konflikty interesów. Pracownicy są stale zobowiązani do nienagannego zachowania. Wszelkie informacje uzyskane podczas wykonywania zadań i obowiązków, muszą być zawsze traktowane jako poufne.

Działalność audytu wewnętrznego nie jest zakłócana przez żaden element organizacji, w kwestii wyboru audytu, zakresu, procedur, częstotliwości, harmonogramu czy treści raportu, co umożliwia zachowanie niezbędnej niezależnej i obiektywizmu.

Audytorzy wewnętrzni nie posiadają bezpośredniej odpowiedzialności ani kontroli nad żadną z audytowanych działalności. W związku z tym, nie uczestniczą w działaniach operacyjnych organizacji ani w opracowywaniu, wprowadzaniu lub wdrażaniu środków kontroli organizacyjnej czy wewnętrznej. Jednakże potrzeba bezstronności nie wyklucza możliwości

wystąpienia do funkcji audytu wewnętrznego o opinię na temat konkretnych kwestii związanych z zasadami kontroli wewnętrznej w celu zachowania zgodności.

Co najmniej raz w roku kierujący Departamentem Audytu Wewnętrznego przedstawia Radzie Nadzorczej Spółki propozycję planu audytu wewnętrznego, zanim zostanie on złożony do zatwierdzenia przez Zarząd Spółki. Plan opracowywany jest w oparciu o metodologię bazującą na ocenie ryzyka, przy uwzględnieniu wszystkich działań, systemu governance, oczekiwanego rozwoju działań i innowacji, a także wkładu najwyższej kadry kierowniczej i Rady Nadzorczej. Planowanie uwzględnia wszelkie braki wykryte podczas przeprowadzonych audytów oraz zidentyfikowane nowe ryzyka. Plan audytu zawiera także terminy oraz wymagania dotyczące budżetu i zasobów na kolejny rok kalendarzowy.

W każdym planie audytu przedłożonym przez kierującego Departamentem Audytu Wewnętrznego do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą uwzględnione są terminy, wymagania dotyczące budżetu i zasobów na kolejny rok kalendarzowy. Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego informuje Radę Nadzorczą o wpływie na realizację planu audytów wszelkich ograniczeń zasobów i znaczących tymczasowych zmian.

Plan ten jest poddawany przeglądowi co najmniej dwa razy do roku i dostosowywany w odpowiedzi na zmiany w organizacji, poziomie ryzyka, operacjach, programach, systemach, kontrolach i obserwacjach audytowych. Stosownie do potrzeb organizacji, Departament Audytu Wewnętrznego może przeprowadzać audyty, które nie są objęte Planem Audytu lub świadczyć usługi doradcze związane z systemem governance, zarządzaniem ryzykiem i kontrolą.

Wszystkie działania audytowe prowadzone są zgodnie ze spójną i jednolitą na poziomie Grupy metodologią. Zakres audytu obejmuje, między innymi, badanie i ocenę adekwatności i skuteczności procesów governance, zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej w odniesieniu do określonych celów organizacji.

Po zakończeniu każdego badania przygotowany jest i przedstawiany audytowanym pisemny raport z audytu. Raport ten wskazuje na istotność zidentyfikowanych kwestii, obejmuje co najmniej wszelkie kwestie dotyczące skuteczności i przydatności systemu kontroli wewnętrznej, jak również poważne braki w zakresie zgodności z wewnętrznymi politykami, procedurami i procesami. Obejmuje uzgodnione działania naprawcze podjęte lub planowane w odniesieniu do wskazanych kwestii, a także uzgodnione terminy wdrożenia tych działań.

Audyt Wewnętrzny jest odpowiedzialny za monitorowanie odpowiednich działań naprawczych w kwestiach podniesionych w wyniku audytu.

Kierujący Departamentem Audytu Wewnętrznego, co najmniej dwa razy do roku, przekazuje Radzie Nadzorczej i Zarządowi raport z działalności, z uwzględnieniem istotnych słabości zidentyfikowanych w danym okresie oraz proponowanych planów działania. Zarząd określa, jakie działania należy podjąć w odniesieniu do każdej kwestii, a także zapewnia ich wykonanie. Jednakże, w szczególnie poważnych sytuacjach, Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego informuje Radę Nadzorczą Spółki niezwłocznie.

Audyt Wewnętrzny prowadzi program zapewnienia i doskonalenia jakości, obejmujący wszystkie aspekty audytu. Program obejmuje ocenę zgodności działalności z Instrukcją Audytu Grupowego, Definicją Audytu Wewnętrznego i Standardami, a także ocenę, czy audytorzy wewnętrzni stosują Kodeks Etyki. Program ocenia również skuteczność i efektywność działań audytowych oraz identyfikuje możliwości poprawy.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została wdrożona zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz z uwzględnieniem Wytycznych KNF dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno – ubezpieczeniowych z 2015r. Wszystkie role i odpowiedzialności przypisane do funkcji aktuarialnej zostały powierzone Departamentowi Aktuariatowi Finansowego i Reasekuracji.

Dyrektor Departamentu Aktuariatu Finansowego i Reasekuracji sprawuje nadzór na funkcją aktuarialną pełni rolę Aktuariusza w rozumieniu Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Wewnętrznie Departament podzielony jest na niezależne zespoły, odpowiedzialne za czynności naliczeniowe oraz walidacyjne w procesie tworzenia rezerw techniczno – ubezpieczeniowych. Kierownicy zespołów raportują bezpośrednio do Dyrektora Departamentu.

Dyrektor Departamentu raportuje bezpośrednio do członka Zarządu odpowiedzialnego za obszar finansów (CFO).

B.7. Outsourcing

Proces zlecenia realizacji czynności podmiotom zewnętrznym regulowany jest przez Regulamin zlecenia czynności ubezpieczeniowych i innych podmiotom zewnętrznym. Obowiązujący Regulamin ma na celu zapewnienie zgodności działania Spółki z aktualnie obowiązującym prawem krajowym i międzynarodowym oraz Polityką Outsourcingu Grupy Generali, w zakresie outsourcingu procesów, usług, działań, w tym funkcji należących do systemu zarządzania.

Regulamin określa:

- wykaz funkcji należących do systemu zarządzania oraz czynności ubezpieczeniowych, które Spółki należące do Generali Polska mogą powierzać w drodze outsourcingu, ze wskazaniem które z tych czynności Spółki uznają za podstawowe lub ważne,
- kryteria wyboru podmiotów, którym Spółki zamierzają powierzać wykonywanie czynności ubezpieczeniowych oraz funkcji należących do systemu zarządzania,
- obowiązki Generali Polska wobec Organu Nadzoru,
- obowiązki i zasady współpracy Dostawców usług z Organem Nadzoru oraz Spółkami wchodzącymi w skład Generali Polska w zakresie powierzonych czynności i funkcji,
- zasady zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem, w drodze outsourcingu, wykonywania czynności oraz funkcji należących do systemu zarządzania.

W zakresie czynności ubezpieczeniowych i funkcji należących do systemu zarządzania Generali Polska może w drodze Outsourcingu powierzyć wykonywanie następujących czynności:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia, gwarancji ubezpieczeniowych oraz umów reasekuracji,
- ocenę ryzyka w ubezpieczeniach osobowych i ubezpieczeniach majątkowych oraz w umowach gwarancji ubezpieczeniowych;
- wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych oraz umów reasekuracji,
- przejmowanie i zbywanie przedmiotów lub praw nabytych przez zakład ubezpieczeń w związku z wykonywaniem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- prowadzenie kontroli przestrzegania przez ubezpieczających lub ubezpieczonych, zastrzeżonych w umowie lub w ogólnych warunkach ubezpieczeń, obowiązków i zasad bezpieczeństwa odnoszących się do przedmiotów objętych ochroną ubezpieczeniową;
- prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, umów reasekuracji w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych;

- lokowanie środków zakładu ubezpieczeń;
- wykonywanie innych czynności określonych w przepisach innych ustaw,
- ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych;
- ustalanie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych;
- ustalanie wartości przedmiotu ubezpieczenia,
- zapobieganie powstawaniu albo zmniejszeniu skutków zdarzeń losowych lub finansowanie tych działań z funduszu prewencyjnego,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i umów retrocesji;
- prowadzenie kontroli przestrzegania przez cedentów warunków umów reasekuracji czynnej i umów retrocesji
- czynności wykonywane w zakresie doradztwa statystycznego, doradztwa aktuarialnego, analizy ryzyka, badań na rzecz klientów, lokowania środków zakładu reasekuracji, a także czynności zapobiegania powstawaniu lub zmniejszenia skutków wypadków ubezpieczeniowych lub finansowanie tych działań z funduszu prewencyjnego,
- wykonywanie funkcji należących do systemu zarządzania obejmujących funkcję zarządzania ryzykiem, funkcji zgodności z przepisami, funkcji audytu wewnętrznego oraz funkcje aktuarialną.

Wyżej wymienione czynności uznaje się za „ważne” w rozumieniu art. 46 ust. 1 punkt 4) lit a) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Na dzień 31.12.2016 r. Spółka nie powierzała żadnej funkcji należącej do systemu zarządzania obejmujących funkcję zarządzania ryzykiem, funkcje zgodności z przepisami, funkcję audytu wewnętrznego oraz funkcję aktuarialną w drodze outsourcingu.

Zlecenie wykonywania czynności outsourcingowych wymaga zachowania formy pisemnej. Każdorazowo przy zawieraniu takiej umowy kierujący komórką organizacyjną lub właściciel biznesowy umowy, który zleca na zewnątrz wykonywanie określonej czynności informuje Dział Compliance o zamiarze zawarcia umowy i przedstawia projekt umowy do akceptacji w czasie umożliwiającym terminowe zgłoszenie w/w umowy do KNF. Compliance Manager zawiadamia Organ Nadzoru co najmniej na 30 dni przed wdrożeniem outsourcingu funkcji należących do systemu zarządzania oraz ważnych czynności, a także o istotnej zmianie w outsourcingu tych funkcji lub czynności.

Określenie jurysdykcji w ramach której zlokalizowani są usługodawcy wykonujący czynności outsourcingowe, znajduje się w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przy czym jurysdykcja uwarunkowana jest postanowieniami danej umowy.

Departament Zarządzania Ryzykiem co najmniej raz w roku przekazuje do Zarządu informacje na temat umów outsourcingu oraz przeprowadzonych ocenach.

B.8. Wszelkie inne informacje

Spółce nie są znane inne istotne informacje dotyczące jej system zarządzania, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru.

C. Profil ryzyka

Profil Ryzyka prezentuje ekspozycję Spółki na ryzyko w w odniesieniu do RAF. Profil Ryzyka odnosi się do ryzyk określonych w Mapie Ryzyka Spółki zaprezentowanej w części sprawozdania B.3.

Dla ryzyk objętych formułą standardową podstawową metodą oceny jest wyliczenie wymogu wypłacalności zgodnie z Formułą Standardowa.

Wszystkie istotne ryzyka objęte są analizą w ramach procesu MRSA.

Ryzyko operacyjne poza wyceną zgodnie z Formułą Standardową oceniane jest dodatkowo w procesach prospektywnej samooceny, analizy scenariuszowej oraz zbierania informacji o stratach operacyjnych. Ryzyko operacyjne uwzględniana jest również w MRSA.

Ryzyko płynności jest analizowane w ramach procesu MRSA i dodatkowo wewnętrznymi wskaźnikami ryzyka określonymi w procedurze wewnętrznej Liquidity Risk Management Policy.

Największy wpływ na Kapitałowy Wymóg Wypłacalności (Solvency Capital Requirement – SCR) Spółki ma ryzyko aktuarialne ubezpieczeń na życie stanowiąc 53,6% całego podstawowego wymogu kapitałowego przed dywersyfikacją. Analiza ryzyka aktuarialnego ubezpieczeń majątkowych przedstawiona jest w części sprawozdania C.1.

Z pozostałych ryzyk najistotniejsze są ryzyko rynkowe opisane szczegółowo w części C.2.

Efekty dywersyfikacji pomniejsza podstawowy kapitałowy wymóg przed dywersyfikacją o 23,2%. Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat pomniejsza Kapitałowy wymóg wypłacalności o 23,5%.

Tabela 9 Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności według Formuły Standardowej koniec roku 2016 przed i po dywersyfikacji

	tys. PLN	%
Ryzyko finansowe / rynkowe	66 297	40,3%
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	10 065	6,1%
Ryzyko ubezpieczeń na życie	88 126	53,6%
Ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych	0	0,0%
Ryzyko ubezpieczeń majątkowych	0	0,0%
Podstawowy kapitałowy wymóg przed dywersyfikacją	164 488	100,0%
Dywersyfikacja	-38 151	-23,2%
Podstawowy kapitałowy wymóg po dywersyfikacji	126 338	76,8%

Tabela 10 Kapitałowy wymóg wypłacalności według Formuły Standardowej koniec roku 2016

	tys. PLN	%
Podstawowy kapitałowy wymóg po dywersyfikacji	126 338	104,0%
Ryzyko operacyjne	23 578	19,4%
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	-28 484	-23,5%
Kapitałowy wymóg wypłacalności	121 432	100,0%

W uzupełnieniu do wyników wyliczenia SCR ustalając swój Profil Ryzyka Spółki wykorzystuje proces MRSA. Wyniki procesu MRSA wykazały, iż najistotniejszymi ryzykami Spółki w horyzoncie 3 lat od roku 2017-2019 są:

- ryzyko zmian w regulacjach wpływające retrospektywnie na opłaty za przedterminowe rozwiązanie umów pobrane przez Spółkę;
- ryzyko spowolnienia gospodarczego negatywnie wpływające na rentowność inwestycji Spółki.

Wyniki ilościowej i jakościowej analizy ryzyka, potwierdziły, iż poziom wypłacalności określony w RAF zaspokaja potrzeby kapitałowe Spółki.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Do oceny ryzyka aktuarialnego Spółka stosowane są następujące techniki pomiaru:

1. Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczony zgodnie z metodologią Formuły Standardowej
2. Analiza wrażliwości najlepszego oszacowania rezerw techniczno- ubezpieczeniowych na udziale własnym

Kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany jest dla następujących modułów

- Ryzyko śmiertelności
- Ryzyko długowiczności
- Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności
- Ryzyko związane z rezygnacjami z umów
- Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie
- Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla modułów:

- Ryzyko długowiczności
- Ryzyko rewizji rent

nie był wyznaczany na dzień na 31.12.2016 z uwagi na specyfikę portfela (brak umów ubezpieczenia podlegających tym ryzykom).

Poniższ tabela przedstawia wysokość wymogów kapitałowych osobno dla każdego modułu.

Tabela 11 Wymóg kapitałowy dla modułów ryzyka aktuarialnego

	tys. PLN
Ryzyko śmiertelności	4 589
Ryzyko długowiczności	0
Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności	17 660
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	77 007
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie	6 423
Ryzyko rewizji rent	0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie	12 267
Suma ryzyk podmodułów	117 946
Dywersyfikacja	-29 820
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	88 126

Największe ryzyko aktuarialne dotyczy możliwości wcześniejszej rezygnacji z umowy ubezpieczenia, a szczególnie scenariusz masowych rezygnacji, który - w zależności od typu produktu - polega na braku kontynuacji 70% umów ubezpieczenia (umowy Pracowniczych Programów Emerytalnych) lub 40 % umów ubezpieczenia (pozostałe), w odniesieniu, do których brak kontynuacji prowadziłby do wzrostu najlepszego oszacowanie rezerw. Ryzyko to jest szczególnie istotne w portfelu aktywnych umów ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną. Poniżej przedstawiono wyniki wrażliwości portfela na różne możliwości realizacji ryzyka rezygnacji z umów.

Tabela 12 Ryzyko związane z rezygnacjami z umów na dzień 31.12.2016 w tys PLN

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów na dzień 31.12.2016 w tys PLN	77 007
ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji	48 423
ryzyko spadku wskaźników rezygnacji	2 347
ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów	77 007

Bardzo istotnymi ryzykami są również: śmiertelność oraz niezdolność do pracy i zachorowalność, na które ekspozowane są szczególnie grupowe umowy ubezpieczenia, jak również indywidualne polisy w części nie związanej z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Analizując poziomy wymogów kapitałowych należy zauważyć, że ich wycena odbywa się przy zastosowaniu granic umowy, które znacząco zaburzają projekcje przyszłych przepływów finansowych w stosunku do poziomów oczekiwanych przez Spółkę.

Analiza wrażliwości zawiera kalkulację wpływu 10 scenariuszy na poziom najlepszego oszacowania rezerw techniczno – ubezpieczeniowych na udziale własnym, co – po uwzględnienie zmiany zmiany w odroczonej aktywach i zobowiązaniach podatkowych - rzutowałoby bezpośrednio na poziom nadwyżki aktywów na zobowiązaniach w bilansie rynkowym na dzień 31.12.2016.

Tabela 13 Analiza wrażliwości

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	
		3 506 748	
		Zmiana w tys PLN	zmiana w %
1	Spadek kosztów administracyjnych -10%	-6 178	-0,2%
2	Wzrost kosztów administracyjnych +10%	6 178	0,2%
3	Spadek współczynników rezygnacji z umów -10%	-13 240	-0,4%
4	Wzrost współczynników rezygnacji z umów +10%	11 381	0,3%
5	Spadek współczynników rezygnacji z opłacania składki -10%	-824	0,0%
6	Wzrost współczynników rezygnacji z opłacania składki +10%	789	0,0%
7	Spadek współczynników śmiertelności -10%	-3 089	-0,1%
8	Wzrost współczynników śmiertelności +10%	3 065	0,1%
9	Spadek współczynników zachorowalności -10%	-5 265	-0,2%
10	Wzrost współczynników zachorowalności +10%	5 265	0,2%

Scenariusze polegały odpowiednio obniżeniu i podwyższeniu o 10% parametrów aktuarialnych użytych w projekcji bazowej (używanej na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania rezerw techniczno – ubezpieczeniowych) związanych z poszczególnymi ryzykami aktuarialnymi.

Analiza wrażliwości pokazuje, że najlepsze oszacowanie rezerw jest relatywnie najbardziej wrażliwe na zmiany w poziomie rezygnacyjności z umów. W dalszej kolejności są: poziom kosztów administracyjnych, założenia dotyczące śmiertelności i zachorowalności.

W zakresie technik ograniczania ryzyka Spółka stosuje program reasekuracji:

- reasekuracja ekscedentowa dla ryzyk z względnie wysokimi sumami ubezpieczenia,
- reasekuracja proporcjonalna dla wybranych umów grupowych na życie.

Na dzień 31.12.2016 Spółka zidentyfikowała również inne ryzyko, które nie jest ujęte w powyższych analizach, a które ma potencjalnie duży wpływ na przyszły rozwój portfela umów oraz wycenę rezerw techniczno – ubezpieczeniowych. Jest to

ryzyko zmian w otoczeniu prawnym oddziałujące szczególnie na portfel umów ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w tym na umowy objęte porozumieniem z UOKIK. Ryzyko to może dokonać nie tylko umowy ubezpieczenia zawarte po dniu 31.12.2016, ale również umowy aktywne na dzień 31.12.2016 oraz wygasłe do tego dnia. Ryzyko polega na możliwości zrealizowania się w przyszłości innych poziomów opłat i limitów niż określone przy zawarciu umowy ubezpieczenia, co może generować wzrost przyszłych zobowiązań ze strony Spółki.

C.2. Ryzyko rynkowe

C.2.1. Opis technik oceny ryzyka rynkowego oraz najistotniejszych ryzyk

Do oceny ryzyka rynkowego Spółka stosuje następujące techniki pomiaru:

1. Kapitałowy wymóg wypłacalności wyliczony zgodnie z metodologią Formuły Standardowej
2. Samoocena głównych ryzyk rynkowych
3. Analiza wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie rynkowym

Pierwsza oraz trzecia z wyżej wymienionych technik skupiają się na ilościowej ocenie ryzyka rynkowego natomiast druga technika jest techniką typowo jakościową – opartą na analizie scenariuszowej połączonej z ilościowym oszacowaniem wpływu konkretnego scenariusza na najważniejsze wskaźniki Spółki. Analiza wrażliwości skupia się na pomiarze ryzyka rynkowego w krótkoterminowej perspektywie wahań wartości najważniejszych pozycji bilansowych. Kapitałowy wymóg wypłacalności ocenia z kolei ryzyko rynkowe w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko (VAR – Value at Risk) na poziomie ufności równym 99,5%. Samoocena głównych ryzyk rynkowych skupia się natomiast na pomiarze ryzyka rynkowego w trzyletniej perspektywie czasowej – w perspektywie planowania biznesowego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności wyliczony zgodnie z metodologią Formuły Standardowej

Podstawowym narzędziem oceny ryzyka rynkowego w Spółce jest kapitałowy wymóg wypłacalności wyliczony zgodnie z metodologią Formuły Standardowej. Wyliczenie to zakłada podział ryzyka rynkowego na następujące podmoduły:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko cen akcji,
- ryzyko cen nieruchomości,
- ryzyko spreadu,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko koncentracji.

Dla każdego z wyżej wymienionych podmodułów L2/DA definiuje oddzielne ilościowe parametry szoków zakładające określoną stratę podstawowych środków własnych w perspektywie rocznej na skutek wahań rynkowych cen aktywów. Na tej podstawie Spółka wylicza w każdym z podmodułów specyficzną dla siebie stratę podstawowych środków własnych - kapitałowy wymóg wypłacalności. Aby dokonać pomiaru całkowitego ryzyka rynkowego dokonuje się agregacji kapitałowych wymogów wypłacalności z poszczególnych podmodułów przy wykorzystaniu macierzy korelacji ryzyka rynkowego zdefiniowanej w L2/DA. Różnica pomiędzy prostą sumą wymogów kapitałowych z poszczególnych podmodułów a skorelowaną sumą tych wymogów nazywana jest efektem dywersyfikacji w ramach modułu ryzyka rynkowego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności ryzyka rynkowego wyliczony zgodnie z metodologią formuły standardowej w Spółce na dzień 31 grudnia 2016 wyniósł 66 297 tys. zł przy sumie poszczególnych ryzyk na poziomie 102 596 tys. zł oraz efekcie dywersyfikacji równym -36 299 tys. zł (35% sumy). Najbardziej istotnymi składnikami tego wymogu były: ryzyko cen akcji (32 345 tys. zł), ryzyko stopy procentowej (27 928 tys. zł), ryzyko spreadu (22 914 tys. zł) oraz ryzyko walutowe (15 983 tys. zł).

W przypadku ryzyka cen akcji jego wartość w blisko 90% wynikała z utraty przyszłych zysków po zmniejszeniu się, w skutek szoku, wartości aktywów, w których ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający. Wartość ryzyka stopy procentowej z kolei w blisko 75% była związana z szokiem na aktywach będących na ryzyku Spółki i wynikała ona z ponad pięciokrotnie wyższej wartości aktywów narażonych na wahania stóp procentowych w stosunku do odpowiednich zobowiązań. Wartość ryzyka spreadu na koniec roku 2016 w ponad 80% była skutkiem szoku na pożyczce podporządkowanej udzielonej Generali T.U. S.A. Podobnie jak w przypadku ryzyka cen akcji, wartość ryzyka walutowego w blisko 85% wynikała z utraty przyszłych zysków po zmniejszeniu się, w skutek szoku, wartości aktywów, w których ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający. W kontekście ryzyka koncentracji, o którym mowa w L2/DA w art. 295 ust. 3, dnia 31 grudnia 2016 Spółka narażona była na istotną koncentrację w związku z wartością depozytów posiadanych w Banku Handlowym S.A.

Tabela 14 Ekspozycja na ryzyko rynkowe.

	Aktywa tys. PLN	Pasywa tys. PLN
Ryzyko stopy procentowej	2 604 286	3 506 748
Ryzyko cen akcji	1 708 799	3 506 748
Ryzyko cen nieruchomości	503	3 506 748
Ryzyko spreadu	2 604 286	3 506 748
Koncentracja ryzyka rynkowego	415 908	0
Ryzyko walutowe	875 542	3 506 748

Tabela 15 Kapitałowy wymóg wypłacalności na ryzyko rynkowe

	tys. PLN
Ryzyko stopy procentowej	27 928
Ryzyko cen akcji	32 345
Ryzyko cen nieruchomości	6
Ryzyko spreadu	22 914
Koncentracja ryzyka rynkowego	3 421
Ryzyko walutowe	15 983
Dywersyfikacja w ramach modułu ryzyka rynkowego	-36 299
Całkowite ryzyko rynkowe	66 297

Najbardziej istotnymi zmianami ryzyk rynkowych wyliczonych zgodnie z metodologią formuły standardowej, które zaszły okresie sprawozdawczym, były:

- wzrost ryzyka spreadu spowodowany udzieleniem pożyczki podporządkowanej Generali T.U. S.A.,
- wzrost ryzyka stóp procentowych spowodowany wydłużeniem się duracji aktywów przy utrzymywaniu się duracji pasywów na stałym poziomie.

Zmiany pozostałych ryzyk rynkowych w okresie sprawozdawczym nie były istotne w rozumieniu Artykułu 291 L2/AD.

Samoocena głównych ryzyk rynkowych

Poza wyliczeniem kapitałowego wymogu wypłacalności do pomiaru ryzyka rynkowego Spółka stosuje również samoocenę głównych ryzyk rynkowych, która ma na celu zapewnienie identyfikacji kluczowych ryzyk oraz scenariuszy mogących mieć negatywny wpływ na osiągnięcie zakładanych celów strategicznych organizacji. Wśród rozważanych scenariuszy dotyczących ryzyka rynkowego w ramach MRSA przygotowywanej na potrzeby rocznego raportu ORSA 2016 znalazły się:

- 1) Scenariusz niskiego wzrostu gospodarczego
- 2) Scenariusz kryzysu finansowego
- 3) Scenariusz zmian regulacyjnych w ramach parametrów Formuły Standardowej w zakresie wyliczania ryzyka koncentracji aktywów oraz ryzyka spreadu kredytowego dla obligacji skarbowych i komunalnych

Do każdego z powyżej zaprezentowanych scenariuszy przypisane zostało prawdopodobieństwo jego realizacji (1 – Niskie, 5 – Wysokie) a także oszacowany został wpływ na wartość: łącznego kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) oraz podstawowych środków własnych (AC).

Tabela 16 Samoocena głównych ryzyk rynkowych.

<i>Nazwa scenariusza/ryzyka</i>	<i>Opis scenariusza oraz kluczowe założenia</i>	<i>Jakościowa ocena wpływu na fundusze własne i SCR</i>	<i>Działania ograniczające</i>
Scenariusz niskiego wzrostu gospodarczego	<p><i>Kraje Unii Europejskiej w perspektywie 2017-2019 nie generują wzrostu PKB. Poziom dochodów zniechęca klientów do utrzymywania polis ubezpieczeniowych. Stopy zwrotu polskich obligacji skarbowych pozostają na poziomie 0%. WIG zachowuje się stabilnie w okolicach 0% wzrostu. Brak wzrostu PKB w Polsce. Inflacja cen na poziomie 0%, inflacja rezerw rentowych rośnie o 1-2% rocznie.</i></p> <p><i>Prawdopodobieństwo: 2</i></p>	<p>AC: ↓ Średni SCR: ↓ Średni (zakładając bardziej istotny wpływ niskich składek od wpływu niskiego czynnika dyskontującego)</p>	<p><i>Spółka funkcjonuje zgodnie z ustalonymi limitami inwestycyjnymi oraz regularnie monitoruje poziomy sprzedaży oraz wypłacanych odszkodowań.</i></p>

Nazwa scenariusza/ ryzyka	Opis scenariusza oraz kluczowe założenia	Jakościowa ocena wpływu na fundusze własne i SCR	Działania ograniczające
Scenariusz kryzysu finansowego	<p>Ograniczenie strefy EURO oraz destabilizacja w krajach wschodnioeuropejskich powoduje odpływ inwestorów z obszarów o wysokim ryzyku, w tym z Polski, zaczynając od 2. kwartału 2017 roku. Możliwe obniżenie ratingu Polski. W efekcie, indeks WIG znacząco się obniża, a stopy procentowe rosną począwszy od 2. kwartału 2017 roku. W 3. kwartale 2017, w roku 2018 i 2019 WIG wzrasta, a stopy procentowe spadają, lecz do końca roku 2019 nie osiągają poziomów z końca roku 2016. PKB w roku 2017 nie zmienia się, natomiast w roku 2018 i 2019 wzrasta w tempie podobnym do roku 2016.</p> <p>Prawdopodobieństwo: 2</p>	AC: ↓ Średni SCR: ↓ Średni	Spółka funkcjonuje zgodnie z ustalonymi limitami inwestycyjnymi oraz regularnie monitoruje poziomy sprzedaży oraz wypłacanych odszkodowań. Ze względu na nieistotny wpływ na miary Apetytu na Ryzyko, wystąpienie scenariusza jest na akceptowalnym poziomie.
Scenariusz zmian regulacyjnych w ramach parametrów Formuły Standardowej w zakresie wyliczania ryzyka koncentracji aktywów oraz ryzyka spreadu kredytowego dla obligacji skarbowych i komunalnych	<p>W podmodule dla ryzyka koncentracji aktywów w ramach Formuły Standardowej czynnik ryzyka „gi” oraz limit względnej nadwyżki ekspozycji „CTI” dla obligacji skarbowych i komunalnych nie są równe 0, ale mają wartości takie same jak obligacje korporacyjne o najlepszym stopniu jakości. W podmodule dla ryzyka spreadu kredytowego w ramach Formuły Standardowej czynniki ryzyka „stress1” dla obligacji skarbowych i komunalnych nie są równe 0, ale mają wartości takie same jak obligacje korporacyjne o najlepszym stopniu jakości kredytowej.</p> <p>Prawdopodobieństwo: 2</p>	AC: ↓ Niski SCR: ↑ Wysoki	Spółka planuje podjąć działania optymalizujące poziom wypłacalności.

Analiza wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie rynkowym

Ostatnim z podstawowych narzędzi pomiaru ryzyka rynkowego w Spółce jest analiza wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie rynkowym. W celu przeprowadzenia tej analizy zdefiniowano 7 scenariuszy (czynników ryzyka) i oszacowano ich ilościowy wpływ na poszczególne pozycje bilansowe. Suma zmian poszczególnych pozycji bilansowych

została zagregowana do łącznej zmiany nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w odpowiednim scenariuszu. Poniżej zaprezentowana została tabela przedstawiająca poszczególne scenariusze oraz ich wpływ na nadwyżkę w bilansie rynkowym na dzień 31 grudnia 2016.

Tabela 17 Analiza wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie rynkowym.

Scenariusz analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami po realizacji scenariuszy związanych z analizą wrażliwości	Zmiana nadwyżki związana z konkretnym scenariuszem
Bazowa nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	509 572	
Spadek cen nieruchomości -10%	509 570	-2
Wzrost cen akcji +20%	521 281	11 709
Spadek cen akcji -20%	497 614	-11 958
Wzrost stóp wolnych od ryzyka +50 p.b.	501 728	-7 845
Spadek stóp wolnych od ryzyka -50 p.b.	517 577	8 004
Wzrost spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych +100 p.b.	503 998	-5 574
Wzrost spreadu kredytowego rodzimych obligacji skarbowych +100 p.b.	495 864	-13 708

Analiza wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie rynkowym wskazuje, iż spośród zdefiniowanych scenariuszy najbardziej dotkliwym okazał się być scenariusz dotyczący wzrostu spreadu kredytowego rodzimych obligacji skarbowych, który spowodował zmniejszenie się analizowanej nadwyżki o blisko 3% czyli około 14 milionów złotych. Podobnie scenariusz spadku cen akcji o 20% wpłynął na spadek nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie rynkowym o ponad 2% (12 milionów złotych). Wpływ pozostałych scenariuszy na analizowaną nadwyżką nie przekroczył 2%.

C.2.2. Opis technik ograniczania ryzyka rynkowego oraz procesów ciągłego monitorowania skuteczności tych technik

Najważniejszym kompleksowym narzędziem ograniczania ryzyka rynkowego w Spółce jest system limitów inwestycyjnych zdefiniowanych w wewnętrznych politykach i procedurach Spółki, który swym zasięgiem obejmuje następujące ryzyka:

- ryzyko stóp procentowych – ryzyko to jest ograniczane poprzez nałożenie na portfel inwestycyjny górnego oraz dolnego limitu mduration, który wynika bezpośrednio z wyliczonego mduration pasywów. Ponadto zdefiniowane zostały limity na maksymalny czas do zapadalności w zależności od rodzaju aktywa, które nie mogą być przekraczane przez instrumenty w portfelu inwestycyjnym.
- ryzyko walutowe – Spółka ogranicza to ryzyko poprzez nałożenie procentowych limitów na ekspozycje walutowe (% danej ekspozycji w stosunku do wartości całego portfela inwestycyjnego) uwzględniając przy tym wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowe w walutach oraz walutowe transakcje pochodne;
- ryzyko cen akcji – procentowe limity ekspozycji dla poszczególnych aktywów wynikają bezpośrednio z przynależności danego aktywa do określonego indeksu lub kraju jego notowania;
- ryzyko koncentracji - procentowe limity ekspozycji dla poszczególnych kontrahentów wynikają bezpośrednio z ratingu kredytowego danego kontrahenta, wydanego przez niezależną agencję ratingową;
- ryzyko spreadu - procentowe limity ekspozycji dla poszczególnych inwestycji wynikają bezpośrednio z ratingu kredytowego danej inwestycji, wydanego przez niezależną agencję ratingową,

- ryzyko cen nieruchomości – ryzyko to jest zredukowane do minimum przez Politykę Inwestycyjną Spółki, która na rok 2017 zakłada, iż zarządzający aktywami nie może inwestować w nieruchomości; ryzyko to występuje w Spółce jedynie po zdekomponowaniu ekspozycji w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych metodą oceny ze względu na pierwotne ryzyko (look-through), przy czym na koniec roku 2016 ekspozycja ta była nieistotna.

Skuteczność systemu limitów inwestycyjnych w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego jest monitorowana w perspektywie dziennej przez zarządzającego portfelem aktywów Spółki poprzez codzienne badanie wykorzystania limitów i eskalację wykrytych przekroczeń oraz przez Departament Zarządzania Ryzykiem w perspektywie miesięcznej poprzez miesięczne badanie wykorzystania poszczególnych limitów i eskalację wykrytych przekroczeń. Ponadto minimum raz w miesiącu organizowane jest spotkanie MR&ALCO, podczas którego prezentowana jest informacja o wszelkich istotnych zmianach w profilu ryzyka rynkowego Spółki oraz podejmowane są decyzje odnośnie najważniejszych działań mających na celu ograniczenie tego ryzyka.

C.3. Ryzyko kredytowe

C.3.1. Opis techniki oceny ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe oceniane jest w Spółce metodą ilościową poprzez wyliczenie wymogu wypłacalności na to ryzyko według Formuły Standardowej oraz metodą jakościową w ramach procesu MRSA.

Wyniki formuły standardowej dla ryzyko kontrahenta przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18 SCR na ryzyko kontrahenta według Formuły Standardowej na koniec roku 2016 w tys. PLN

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta – Informacje podstawowe	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto
Ekspozycje typu 1	369
Ekspozycje typu 2	9 785
Dywersyfikacja w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-89
Całkowite ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	10 065

Ekspozycje typu 1 w Spółce obejmują ekspozycje z tytułu:

- umowy reasekuracji,
- środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

Ekspozycje typu 2 w Spółce obejmują ekspozycje z tytułu:

- należności od pośredników ubezpieczeniowych,
- należności od ubezpieczających,
- pozostałe należności.

Na ryzyko kredytowe w Spółce największy wpływ ma ekspozycja typu 2 z tytułu należności od pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałych należności.

Całość ekspozycji typu 2 wynosi 51 687 tys. PLN. Ekspozycja z tytułu należności od pośredników ubezpieczeniowych stanowi 53,9% całości ekspozycji typu 2 a ekspozycja z tytułu pozostałe należności stanowi 46,1% całości ekspozycji typu 2.

Tabela 19 Ekspozycja na ryzyko kontrahenta według Formuły Standardowej na koniec roku 2016

	tys PLN
Ekspozycje typu 1	5 623
Ekspozycje typu 2	51 687

Zmianami ryzyka kontrahenta, które zaszły w okresie sprawozdawczym nie były istotne w rozumieniu Artykułu 291 L2/DA.

C.3.2. Opis techniki ograniczania ryzyka

W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 związanego z umową reasekuracji Spółka stosuje technikę ograniczenia ryzyka polegającą na przyjęciu od tego podmiotu reasurującego depozytu zabezpieczającego rozliczenia z tytułu umów reasekuracji.

W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 związanego z reasekuracją bierną Spółka stosuje technikę ograniczania ryzyka polegającą na limitach kwotowych dla umowy oraz limitach łącznej ekspozycji na reasekuratora w zależności od jego ratingu.

W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 związanego z ekspozycjami wobec banków Spółka stosuje technikę ograniczania ryzyka polegającą na ustaleniu limitów procentowych łącznej ekspozycji na każdy z banków w zależności od jego ratingu.

W trakcie 2016 roku w Spółce nie zaszły zmiany w stosowanych technikach ograniczania ryzyka.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest analizowane w ramach procesu MRSA i dodatkowo wewnętrznymi wskaźnikami ryzyka określonymi w procedurze wewnętrznej Liquidity Risk Monitoring Guideline. Procedura Liquidity Risk Monitoring Guideline definiuje wskaźniki ryzyka płynności oraz limitami akceptowanego poziomu ryzyka płynności w odniesieniu do tych wskaźników.

Ryzyka płynności nie jest ryzykiem objętym formułą standardową. Grupa Generali opracowała własną metodę ilościową analizy ryzyka płynności. Spółka stosuje 2 wskaźniki oceny ryzyka oraz limity dla poziomów tych wskaźników.

Wskaźniki (miary procentowe):

- Wskaźnik płynności aktywów dostępnych do sprzedaży równy sumie wartości środków pieniężnych i aktywów dostępnych do sprzedaży na koniec danego okresu podzielonym przez wartość rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na koniec tego samego okresu.
- Wskaźnik luki płynności równy wartości wypływom środków pieniężnych za dany okres podzielonym przez sumę przepływów środków pieniężnych za ten sam okres i aktywów dostępnych do sprzedaży na koniec tego okresu.

Poziom wskaźników na koniec 2016 roku w scenariuszu bazowym prezentuje poniższa tabela.

Tabela 20 Wskaźniki płynności Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku

Wskaźnik płynności aktywów dostępnych do sprzedaży	192,5%
Miesięczny wskaźnik luki płynności	6,5%

Zyski z przyszłych składek, o których mowa w L2/DA art. 260 ust. 2, wyniosły na koniec 2016 roku 39 756,8 tys. PLN.

Płynność Spółki jest planowana i analizowana w trybie ciągłym, miesięcznym i rocznym. Każdy z wskaźników ryzyka płynności podlega miesięcznej analizie w porównaniu do limitów.

Analiza ryzyka płynności polega na wyliczeniu wskaźników w scenariuszu bazowym oraz w scenariuszach stresowych. W każdym scenariuszu wartość wskaźnika odnoszona jest do limitu akceptowanego poziomu ryzyka płynności.

Głównymi mechanizmami zarządzania płynnością jest planowanie przepływów oraz utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych oraz aktywów dostępnych do sprzedaży.

W trakcie 2016 ryzyko płynności spółki zostało powiększone z powodu udzielenia pożyczki podporządkowanej dla Generali TU SA, co wpłynęło na zmniejszenie wartości aktywów dostępnych do sprzedaży. Poza tym faktem w trakcie 2016 roku w Spółce nie zaszły istotne zmiany w poziomie ryzyka płynności.

W trakcie 2016 roku w Spółce nie zaszły istotne zmiany w stosowanych technikach ograniczania ryzyka płynności.

C.5. Ryzyko operacyjne

C.5.1. Opis techniki oceny ryzyka operacyjnego

Ocena ryzyka operacyjnego w Spółce realizowana jest za pomocą metod ilościowych oraz jakościowych. Techniki ilościowe obejmują kalkulację wymogów kapitałowych na ryzyko operacyjne zgodnie z Formułą Standardową oraz zbieranie oraz analizowanie strat operacyjnych. Techniki jakościowe obejmują przeprowadzanie prospektywnej oceny ekspozycji na ryzyko operacyjne oraz analizę kluczowych scenariuszy ryzyka operacyjnego.

Wymogi kapitałowe na ryzyko operacyjne zgodnie z Formułą Standardową wyniosły:

Tabela 21 Wymóg kapitałowy na moduł ryzyka operacyjnego na koniec roku 2016 (wartości w tys. PLN)

	2016
Wymóg kapitałowy na moduł ryzyka operacyjnego w Generali TU SA	23 578

Powyższy wymóg kapitałowy został obliczony w oparciu o ekspozycje na ryzyko operacyjne mierzone wartością składki zarobionej oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22 Ekspozycja na ryzyko operacyjne

	Wartość w tys. PLN
Składka zarobiona brutto w roku 2016	984 148
Składka zarobiona brutto w roku 2015	1 381 278
Najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto na koniec roku 2016	3 526 359

Informacje o stratach operacyjnych wpływających na wynik Spółki w roku 2016 zostały zebrane, poddane analizie i zaprezentowane Zarządowi. Począwszy od roku 2017 częstotliwość badania strat operacyjnych jest realizowana kwartalnie. Informacje o stratach operacyjnych pozyskiwane są między innymi poprzez ustanowiony proces regularnego raportowania informacji przez kierownictwo poszczególnych komórek organizacyjnych, analizę kont księgowych, analizę rejestrów obejmujących oszustwa, zawłaszczenia, kulancje, awarie IT, sprawy sądowe i inne. Wartość zidentyfikowanych strat operacyjnych w roku 2016 wyniosła 318 tys. PLN.

W ramach technik ilościowych Spółka przeprowadziła w roku 2016 prospektywną samoocenę ryzyka operacyjnego. Proces realizowany jest w oparciu o katalog 60 kategorii ryzyk operacyjnych i uwzględnia potencjalne ryzyko inherentne, potencjalne ryzyko rezydualne oraz prawdopodobieństwo wystąpienia. Ocena realizowana jest w oparciu o szereg źródeł informacji obejmujących między innymi dane o stratach historycznych występujących w sektorze finansowym oraz w Spółce, stopień skuteczności kontroli wewnętrznej, kluczowe wskaźniki ryzyka, jak również doświadczenie i wiedzę ekspertów. W

roku 2016 ocena została przeprowadzona zgodnie z nową metodologią Grupy Generali. Wynikiem samooceny jest lista najistotniejszych ryzyk operacyjnych, która stanowi wkład do analizy scenariuszy. Analiza scenariuszy opiera się na opracowaniu dla każdego z wybranych ryzyk scenariusza typowego i scenariusza skrajnego w celu oceny możliwego wpływu na wynik i wypłacalność Spółki. Dla każdego ze scenariuszy rozważane są również istniejące w spółce środki kontroli oraz w razie potrzeby planowane dodatkowe działania ograniczające ryzyko.

Tabela 23 Wynik jakościowych technik oceny ryzyka operacyjnego (dane w tysiącach PLN)

Lp.	Kategoria ryzyka	Opis ryzyka
1	Realizacja procesu	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek zawyżenia wypłaconego odszkodowania w wyniku błędu ludzkiego lub błędu w procesie
2	Oszustwo zewnętrzne	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek oszustw ubezpieczeniowych z udziałem klientów polegających na zgłoszeniu fikcyjnych szkód lub fałszowaniu dokumentacji.
3	Klienci i produkty	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek zidentyfikowania klauzul abuzywnych w produktach
4	Oszustwo wewnętrzne	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek wypłacenia odszkodowania dla osoby ubezpieczonej na podstawie nieprawdziwych lub niepełnych informacji przekazanych z udziałem pracownika lub pośrednika znającego proces underwritingu i likwidacji szkód w Spółce
5	Klienci i produkty	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek niedokładnego informowania klientów o produkcie lub przekazania nieprawdziwych informacji o produkcie
6	Realizacja procesu	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek przekroczenia terminów wypłaty odszkodowania. W skrajnym scenariuszu założone opóźnienie w odpowiedzi na reklamację skutkujące sprawą sądową oraz zaangażowaniem organu nadzoru.
7	Oszustwo wewnętrzne	Ryzyko poniesienia strat finansowych wskutek wyniesienia danych przez pracownika

Na podstawie powyższych informacji Spółka ocenia się, że kapitał utrzymywany na ryzyko operacyjne jest wystarczający.

C.5.2. Opis techniki ograniczania ryzyka

Ograniczenie ryzyka operacyjnego wymaga podejmowania działań specyficznych dla każdego z istotnych zagrożeń i koncentrują się na procesowych i technicznych środkach kontroli ryzyka. W kontekście wymienionych powyżej scenariuszy Spółka zapewniła przede wszystkim wymienione niżej środki ograniczające ryzyko.

Tabela 24 Główne techniki ograniczania ryzyka operacyjnego

Lp.	
1, 6	Spółka zapewniła w ramach działalności komórek organizacyjnych zajmujących się likwidacją szkód między innymi niezależną kontrolę szkód otwartych i zamkniętych, analizę dużych szkód, analizę spraw sądowych, monitorowanie terminowości wypłaty szkód oraz odpowiedzi na korespondencję.
2	Spółka wydzieliła Wydział Oceny Ryzyka Niefinansowego, którego działalność koncentruje się na wykrywaniu oszustw zewnętrznych oraz proponowaniu dodatkowych środków ograniczania ryzyka. Spółka wdrożyła również środki zabezpieczające w ramach procesów likwidacji szkód.
3	Spółka wdrożyła proces zarządzania produktem, którego jednym z elementów jest kontrola produktu przez Departament Prawny oraz Dział Compliance w kontekście ryzyka związanego z klauzulami abuzywnymi.

4	Spółka wydzieliła Wydział Oceny Ryzyka Niefinansowego, którego działalność koncentruje się na wykrywaniu oszustw wewnętrznych, proponowaniu usprawnień oraz podejmowaniu działań podnoszących świadomość pracowników. Spółka wdrożyła również elementy zabezpieczające w ramach procesów sprzedażowych oraz likwidacji szkód.
5	Spółka wdrożyła procedury dotyczące przeciwdziałania oszustwom wewnętrznym oraz wydzieliła Wydział Oceny Ryzyka Niefinansowego specjalizujący się w wykrywaniu oszustw. Poza tym Spółka w ramach procesów sprzedażowych zapewnia przekazanie klientowi wszystkich koniecznych informacji, jak również realizowany jest monitorowanie reklamacji.
7	Spółka wydzieliła Wydział Bezpieczeństwa, którego zadania koncentrują się między innymi na zabezpieczeniu Spółki przed zagrożeniami związanymi z przetwarzaniem danych, monitorowaniu wycieków danych, reagowaniu w przypadku zwiększenia ryzyka bezpieczeństwa informacji, realizowaniu szkoleń podnoszących świadomość pracowników.

C.5.3. Opis sposobu alokacji aktywów zgodnie z zasadą „ostrożnego inwestora”

Spółka w odniesieniu do całego portfela aktywów lokuje swoje inwestycje jedynie w takie aktywa i instrumenty, których ryzyka dany zakład może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którymi może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w ich zakresie, a także które może właściwie uwzględniać przy ocenie swoich łącznych potrzeb w zakresie wypłacalności. Wszystkie aktywa, w szczególności aktywa pokrywające minimalny wymóg kapitałowy i kapitałowy wymóg wypłacalności, są lokowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo, jakość, płynność i rentowność całości portfela. Ponadto umiejscowienie tych aktywów zapewnia ich dostępność. Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są również lokowane w sposób odpowiadający charakterowi i czasowi trwania zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Aktywa inwestycyjne Spółki są lokowane w najlepszym interesie wszystkich ubezpieczających i beneficjentów, z uwzględnieniem wszelkich ujawnionych celów prowadzonej polityki. W przypadku konfliktu interesów podmiot zarządzający portfelem aktywów Spółki zapewnia dokonanie lokaty w najlepszym interesie ubezpieczających i beneficjentów. Spółka dopuszcza stosowanie instrumentów pochodnych, pod warunkiem że przyczyniają się one do zmniejszenia ryzyk lub ułatwiają sprawne zarządzanie portfelem. Lokaty i aktywa, które nie są dopuszczone do obrotu na regulowanym rynku finansowym, są utrzymywane na ostrożnym poziomie. Aktywa są odpowiednio zdywersyfikowane w taki sposób, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego określonego składnika aktywów, emitenta lub określonej grupy przedsiębiorstw lub określonego obszaru geograficznego oraz nadmiernej akumulacji ryzyka w całym portfelu. Lokaty w aktywa tego samego emitenta lub emitentów należących do tej samej grupy nie mogą narażać Spółki na nadmierną koncentrację ryzyka.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

W Spółce trakcie 2016 roku występowało poniższe inne istotne ryzyko:

Tabela 25 Pozostałe istotne ryzyka w Spółce

Nazwa scenariusza/ryzyka	Opis scenariusza oraz kluczowe założenia	Jakościowa ocena wpływu na fundusze własne i SCR	Działania ograniczające
Ograniczenia w stosowaniu opłat likwidacyjnych	<p>Zmiany w regulacjach prawnych skutkujące retrospektywną zmianą pobieranych opłat i skutkującą koniecznością zwrotu historycznie pobranych opłat od klientów.</p> <p>Prawdopodobieństwo: 5</p>	<p>AC: ↓ High SCR: ↓ Low</p>	<p>Spółka rozszerzyła ustalenia umowy z UOKiK na wszystkie produkty z wysokimi opłatami likwidacyjnym.</p> <p>Monitorowanie zmian w sytuacji regulacyjnej.</p> <p>Wprowadzenie następujących zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie oferty produktów unit-linked i rozszerzenie oferty ubezpieczeń ochronnych Zmiany w ogólnych warunkach ubezpieczeń Zmiany organizacyjne w pionie odpowiedzialnym za zarządzanie produktem Powołanie Komitetu Produktowego Nowa procedura produktowa

C.7. Wszelkie inne informacje

Spółce nie są znane inne istotne informacje dotyczące jej profilu ryzyka, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru.

D. Wycena do celów wypłacalności

Spółka sporządza sprawozdanie finansowe na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (dalej „sprawozdanie finansowe” stosując zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego określone w Ustawie o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku poz. 1047 z późn. zm.) oraz wydanych na jej podstawie przepisach, w szczególności zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. 2016, poz. 562, z późn. zm.), Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. nr 149 z 2001 roku, poz. 1674 z późn. zm.); Ustawą z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2015 roku poz. 1844).

Sporządzając niniejsze sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka dokonała przekształcenia bilansu sporządzonego zgodnie z polskimi standardami rachunkowości do wymogów przepisów Wypłacalność II. Według regulacji Wypłacalność II składniki aktywów i pasywów ujmowane są w wartości godziwej, a godziwa wycena składników innych niż wynikające z zawartych umów ubezpieczenia i reasekuracji powinna być, co do zasady, określona zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF). Jedynie dla konkretnych elementów wymagane są wyjątki lub stosowanie metod wyceny MSSF nie jest obowiązkowe.

Poniżej przedstawiony został opis wyceny poszczególnych składników aktywów i pasywów na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej oraz różnic pomiędzy składnikami aktywów i pasywów ujawnionych w Sprawozdaniu finansowym za rok 2016 a wartościami ujawnionymi w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

D.1. Aktywa

Tabela 26 Aktywa na dzień 31 grudnia 2016 roku (wielkości w tysiącach PLN)

AKTYWA	Aktywa w ujęciu wg Wypłacalność II	Aktywa w ujęciu wg Sprawozdania finansowego	Różnica
Wartość firmy	0	0	0
Aktywowane koszty akwizycji	0	132 882	-132 882
Wartości niematerialne i prawne	0	2 833	-2 833
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0	0
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	1 282	1 282	0
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	414 584	411 573	3 011
<i>Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)</i>	0	0	0
<i>Lokaty w jednostkach podporządkowanych (udziały kapitałowe)</i>	0	0	0
Akcje	706	706	0
<i>Akcje – notowane</i>	706	706	0
<i>Akcje – nienotowane</i>	0	0	0
Obligacje	383 047	380 036	3 011
<i>Obligacje rządowe i komunalne</i>	382 440	379 429	3 011
<i>Obligacje korporacyjne</i>	607	607	0
<i>Obligacje strukturyzowane</i>	0	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	0	0	0
Fundusze inwestycyjne	11 926	11 926	0
Instrumenty pochodne	0	0	0
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	18 904	18 904	0
Pozostałe lokaty	0	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 647 251	3 647 251	0
Pożyczki i hipoteki	101 739	101 739	0
<i>Pożyczki i hipoteki dla osób fizycznych</i>	0	0	0

Inne pożyczki i hipoteki	101 568	101 568	0
Kredyty i pożyczki pod zastaw polis	171	171	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	19 611	23 890	-4 279
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	0	0	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	0	0	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	0	0	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	21 280	23 890	-2 610
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	0	0	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	21 280	23 890	-2 610
Na życie związanych z wartością indeksu i związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-1 669	0	-1 669
Depozyty u cedentów	0	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń (w tym od ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	27 868	26 390	1 478
Należności z tytułu reasekuracji	2 233	2 233	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	23 820	18 632	5 188
Akcje własne	0	0	0
Kwoty należnych, a nieopłaconych pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego	0	0	0
Środki pieniężne	5 316	5 623	-307
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	41	10 681	-10 640
Aktywa razem (*)	4 243 746	4 385 008	-141 262

(*)Wartość aktywów ogółem wykazana w kolumnie „Wartość bilansowa wykazana w sprawozdaniu statutowym” jest różna od wartości aktywów wykazanej w sprawozdaniu finansowym z uwagi na to, że rezerwy cedowane na reasekuratorów wykazywane są w sprawozdaniu finansowym w pasywach bilansu w pozycji *Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wartość ujemna)*, zaś w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej w aktywach bilansu.

Wartość firmy

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Wartość firmy wyceniana jest w wartości zero.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W księgach rachunkowych wartość firmy stanowi różnicę między ceną nabycia określonej jednostki lub zorganizowanej jej części a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów netto. Umorzenie wartości firmy przeprowadza się w równych ratach przez okres nie dłuższy niż 5 lat po roku obrotowym, w którym nabyto firmę.

Z uwagi na brak niezamortyzowanej wartości na dzień sporządzenia sprawozdania zarówno w sprawozdaniu finansowym jak i w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazała wartość firmy w wartości zero.

Aktywowane koszty akwizycji

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Aktywowane koszty akwizycji wyceniane są w wartości zero.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazała aktywowane koszty akwizycji w wartości zero. Na potrzeby sprawozdania finansowego Towarzystwo klasyfikuje poniesione w okresie sprawozdawczym koszty akwizycji przypadające na przyszłe okresy sprawozdawcze do aktywowanych kosztów akwizycji. Koszty akwizycji są rozliczane w czasie metodami aktuarialnymi wspólnie do oczekiwanych dochodów z pozyskanych umów ubezpieczenia. Możliwość odzyskania całości lub części wartości rozliczeń międzyokresowych czynnych jest poddawana okresowej weryfikacji i ulega

stosownemu obniżeniu poprzez odpis aktualizujący w przypadku zmniejszenia prawdopodobieństwa pokrycie ich przychodami ze sprzedaży ubezpieczeń.

Wartości niematerialne i prawne

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Wartości niematerialne i prawne wyceniane są w wartości zero. Wartości niematerialne i prawne mogą być wykazane w wartości innej niż zero tylko wówczas, gdy dany składnik wartości niematerialnych i prawnych może zostać wydzielony w celu jego zbycia, a Spółka może wykazać, że istnieje wartość dla tego samego lub podobnego składnika.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wartość godziwa wartości niematerialnych i prawnych zaprezentowana w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu wynosi zero. W księgach rachunkowych wartości niematerialne i prawne wykazywane są według ceny nabycia powiększonej o koszty bezpośrednio związane z nabyciem i przygotowaniem do użytkowania, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Posiadane maszyny i urządzenia do użytku własnego Spółka wycenia według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Maszyny i urządzenia o wartości początkowej nieprzekraczającej 3 500,00 zł są jednorazowo odpisywane w ciężar kosztów w miesiącu przyjęcia składnika aktywów do użytkowania. Analizując charakter posiadanych maszyn i urządzeń oraz stosując zasadę proporcjonalności, Spółka uznała, że wartość księgowa netto tych składników stanowi przybliżenie ich wartości godziwej.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Akcje

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Spółka posiada w portfelu wyłącznie akcje notowane, które są wyceniane w wartości godziwej. Wartość godziwa określana jest w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony przez organizatora rynku. W przypadku notowania akcji jednocześnie na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, ich wycena jest dokonywana na podstawie notowań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Obligacje

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Posiadane obligacje są wyceniane w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalana jest dla obligacji notowanych w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony na aktywnym rynku wyceny; zaś dla obligacji nienotowanych w oparciu o odpowiedni model wyceny. Za wartość godziwą obligacji, które nie są notowane uważa się również skorygowaną wartość nabycia tych papierów, o ile wyliczona przy jej zastosowaniu wartość bilansowa nie odbiega od wartości bilansowej wyliczonej na bazie przyjętego modelu wyceny o więcej niż 1%. Porównanie wartości wyliczonej na bazie modelu i skorygowanej ceny nabycia odbywa się nie rzadziej niż na koniec kwartału lub każdorazowo po otrzymaniu informacji o istotnej zmianie ryzyka związanego z emitentem obligacji.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się na potrzeby sprawozdania sporządzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, zaś na potrzeby niniejszego sprawozdania wycenione wg wartości godziwej. Różnica w metodzie wyceny skutkowałą wzrostem wartości tych aktywów o 3 011 tys. zł.

Fundusze inwestycyjne

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Posiadane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych są wyceniane w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalana jest dla jednostek uczestnictwa notowanych w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony na aktywnym rynku wyceny; zaś dla jednostek uczestnictwa nienotowanych w oparciu o wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa na dany dzień wyceny.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Depozyty bankowe Spółka wycenia poprzez dyskontowanie przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu stopy oprocentowania możliwej do uzyskania na rynku. W odniesieniu do depozytów z terminem zapadalności do roku za wartość godziwą Spółka przyjmuje wycenę w wartości nominalnej z zarachowanymi odsetkami, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Na dzień bilansowy Spółka posiadała wyłącznie depozyty z terminem zapadalności do 3 miesięcy.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym wyceniane są wg wartości godziwej. Wartość godziwa aktywów dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ustalana jest na zasadach analogicznych

jak w przypadku opisanych powyżej akcji, obligacji, jednostek uczestnictwa i depozytów zaliczanych do lokat innych niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych.

Pożyczki i hipoteki

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Do pożyczek i hipotek Spółka zaliczyła udzieloną na warunkach zobowiązań podporządkowanych wymienionych w art. 72 lit. B (Kategoria 2) Rozporządzenia Delegowanego Komisji Europejskiej 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku pożyczkę podporządkowaną oraz pożyczki udzielone pod zastaw polis. Wartość godziwa pożyczki podporządkowanej została ustalona poprzez dyskontowanie przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu stopy oprocentowania możliwej do uzyskania na rynku. Pożyczki udzielone przez Spółkę pod zastaw polis są pożyczkami krótkoterminowymi i nie są one przedmiotem transakcji rynkowych. Z tego względu za wartość godziwą Spółka przyjmuje ich wycenę w wartości nominalnej z zarachowanymi odsetkami, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń (1) na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, (2) na życie związanych z wartością indeksu i związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Do kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie Spółka zalicza rezerwy cedowane na reasekuratorów, które ustalane są wg najlepszego oszacowania (BEL).

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu finansowym rezerwy cedowane na reasekuratorów wykazywane są w pasywach bilansu w pozycji Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (wartość ujemna). Ich wartość ustalana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Różnica w przyjętej metodzie wyceny skutkowałą zmniejszeniem wartości rezerw cedowanych na reasekuratorów o łączną kwotę 4 278 tys. zł.

Należności z tytułu ubezpieczeń (w tym od ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Należności z tytułu ubezpieczeń obejmują należności od ubezpieczających, należności od pośredników ubezpieczeniowych, w tym zarachowane prowizje pośredników oraz inne należności ubezpieczeniowe. W odniesieniu do należności z terminem wymagalności krótszym niż rok za wartość godziwą Spółka przyjmuje wycenę w wartości nominalnej z uwzględnieniem

odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała należności z tytułu ubezpieczeń z terminem wymagalności dłuższym niż 3 miesiące.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu finansowym zarachowane prowizje pośredników są klasyfikowane do *Rozliczeń międzyokresowych*. Różnica w sposobie klasyfikacji spowodowała zwiększenie wartości pozycji *Należności z tytułu ubezpieczeń* o 1 478 tys. zł.

Należności z tytułu reasekuracji

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Należności z tytułu reasekuracji dotyczą rozliczeń z tytułu udziału reasekuratorów w wypłaconych przez Spółkę odszkodowaniach i świadczeniach, prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów. Rozliczenia z danym kontrahentem wynikające z tej samej umowy są dokonywane w kwotach netto i w ten sam sposób wykazywane w bilansie. W odniesieniu do należności z terminem wymagalności krótszym niż rok za wartość godziwą Spółka przyjmuje wycenę w wartości nominalnej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała należności z tytułu reasekuracji z terminem wymagalności dłuższym niż 3 miesiące.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Do pozostałych należności Spółka klasyfikuje należności od budżetu, należności z tytułu dostaw i usług oraz zarachowane przychody. W odniesieniu do należności z terminem wymagalności krótszym niż rok za wartość godziwą Spółka przyjmuje wycenę w wartości nominalnej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała pozostałych należności z terminem wymagalności dłuższym niż rok.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu jako pozostałe należności Spółka wykazała zarachowane przychody, które w sprawozdaniu finansowym wykazane są w Rozliczeniach międzyokresowych. Różnica w zasadach klasyfikacji spowodowała zwiększenie wartości pozycji *Pozostałe należności* o 5 188 tys. zł.

Środki pieniężne

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Środki pieniężne wykazywane są w wartości nominalnej i wyceniane według obowiązującego na dzień bilansowy średniego kursu ustalanego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu finansowym do środków pieniężnych Spółka zalicza także środki funduszy specjalnych, które są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych i którymi Spółka nie może swobodnie dysponować (ZFSS oraz fundusz prewencyjny). Dla celów wypłacalności Spółka wyeliminowała wartość środków funduszy specjalnych w kwocie 307 tys. zł.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Do pozostałych aktywów Spółka zalicza wydatki lub zużycie składników majątkowych dotyczące późniejszych okresów niż ten, w którym je poniesiono (np. opłacone z góry czynsze, prenumeraty, ubezpieczenia, wsparcie systemów IT, przedpłaty, itp.).

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazała przedpłacone wydatki w wartości zero. W sprawozdaniu finansowym przedpłaty są wykazywane w wartości nominalnej, z zachowaniem ostrożnej wyceny i rozliczane w czasie zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów. Dodatkowo na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazuje zarachowane przychody i zarachowane prowizje pośredników odpowiednio w *Pozostałych należnościach* oraz *Należnościach z tytułu ubezpieczeń*. Różnice te spowodowały zmniejszenie wartości pozycji *Pozostałe aktywa* o kwotę 10 640 tys. zł.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności tworzone są na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji. Rezerwy są tworzone w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, proporcjonalnie do natury i złożoności ryzyk.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności odpowiada bieżącej kwocie, którą Zakład musiałby zapłacić, gdyby dokonywane było natychmiastowe przeniesienie praw i zobowiązań umownych Zakładu na inny zakład ubezpieczeń lub reasekuracji. Sposób ich tworzenia opisany jest w Regulaminie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, który jest zatwierdzany przez Zarząd Towarzystwa.

Wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest równa sumie:

- Najlepszego oszacowania (Best estimate, BEL)
- Marginesu ryzyka (Risk margin, RM)

Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych liczonych z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Najlepsze oszacowanie wyznacza się osobno w wysokości brutto (bez pomniejszania o kwoty należne z umów reasekuracji) oraz na udziale reasekuratora (RR).

Margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych policzonych dla celów wypłacalności odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych wywiązanie się z nich.

Na potrzeby wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zastosowano rozdzielenie umów na linie biznesowe (LOB).

Rezerwy wyznaczane są w walucie polskiej PLN, całość rezerw jest ustalona dla kraju siedziby (Polska).

Przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie zastosowano regulacji dotyczących okresu przejściowego.

Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest dla:

- wszystkich umów ubezpieczenia aktywnych na dzień wyceny;
- umów ubezpieczenia nieaktywnych na dzień wyceny, tylko w odniesieniu do zobowiązań wynikających z niewypłaconych świadczeń ubezpieczeniowych oraz związanych z tym kosztów obsługi;
- wszystkich istotnych umów reasekuracji obowiązujących na dzień wyceny.

Najlepsze oszacowanie wyznaczone jedną z poniższych metod:

- metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych
- metoda wyceny dla celów rachunkowości

Dla pierwszej metody oszacowanie odpowiada sumie zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wygenerowanych przy użyciu modelu aktuarialnego. Dla każdej aktywnej polisy (lub grupy polis) wykonywana jest projekcja przyszłych przepływów pieniężnych oparta na przyjętych założeniach z uwzględnieniem Granic umowy, a szczególności Granica umowy dla składek inwestycyjnych ustalona jest na moment wyceny.

Przyszłe przepływy pieniężne uwzględniają wpływy i wydatki wynikające ze wszystkich zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, jak również koszty działalności Zakładu.

Dla części portfela najlepsze oszacowanie odpowiada wysokości rezerwy ustalonej dla celów rachunkowości tworzonej zgodnie z Regulaminem tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości. Rezerwy wyznaczone w ten sposób nie powinny przekraczać 5% łącznej kwoty rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Tabela 27 Podział rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ze względu na sposób modelowania na dzień 31.12.2016 (w tys PLN)

Sposób modelowania	Wartość rezerw wyznaczona na potrzeby rachunkowości brutto	Najlepsze oszacowanie – brutto (BEL)	Udział procentowy (wg rezerw na potrzeby rachunkowości)
Platforma aktuarialna Prophet	3 713 672	3 385 654	96,3%
Rezerwy niemodelowane	140 705	140 705	3,7%
Łącznie	3 854 37	3 526 359	

Margines ryzyka

Margines ryzyka jest obliczany przez określenie kosztu pozyskania kwoty dopuszczalnych środków własnych odpowiadającej kapitałowemu wymogowi wypłacalności koniecznej do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych.

Margines ryzyka jest równy iloczynowi kosztu kapitału (6%) i sumy zdyskontowanych kapitałowych wymogów wypłacalności po uwzględnieniu wpływu reasekuracji, policzonych na potrzeby wyznaczenia marginesu wypłacalności w kolejnych latach.

Ryzyka Kapitałowego Wymogu Wypłacalności uwzględnione przy wyliczaniu Marginesu ryzyka:

- Ryzyka aktuarialne:
  - śmiertelności w ubezpieczeniach na życie,
  - niezdolności do pracy / zachorowalności,
  - wydatków w ubezpieczeniach na życie,
  - związane z rezygnacjami,
  - katastroficzne w ubezpieczeniach na życie,
- Ryzyko kredytowe dotyczące umów reasekuracji,
- Ryzyko operacyjne

Rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe na potrzeby wypłacalności brutto (BEL + RM) na dzień 31.12.2016 wyniosły 3 548 286 tys.:

Tabela 28 Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wypłacalności na dzień 31.12.2016 w podziale na LOB (w tys PLN)

Linia biznesu (LOB)	Najlepsze oszacowanie – brutto (BEL)	Kwoty należne z umów reasekuracji (RR)	Margines ryzyka (RM)	Rezerwy netto
Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach	39 142	52	911,82	40 002
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 420 744	-1 669	20 012,89	3 442 426
Pozostałe ubezpieczenia na życie	66 473	21 228	1 002,65	46 248
Łącznie	3 526 359	19 611	21 927	3 528 675

Na dzień 31.12.2016 rezerwy na potrzeby wypłacalności brutto (BEL+RM) są niższe o 306 089,79 tys. PLN w porównaniu do rezerw ustalonych na potrzeby rachunkowości.

Tabela 29 Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31.12.2016 ze względu na cel tworzenia (w tys PLN)

Linia biznesu (LOB)	Wartość rezerw wyznaczona na potrzeby rachunkowości Brutto	Najlepsze oszacowanie – brutto (BEL)	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wypłacalności brutto (BEL+RM)	Różnica w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto
Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach	56 168	39 142	40 054	-16 113
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 692 594	3 420 744	3 440 757	-251 837
Pozostałe ubezpieczenia na życie	105 615	66 473	67 475	-38 140
Łącznie	3 854 376	3 526 359	3 548 286	-306 090

Poniższa tabela przedstawia wartość najlepszego oszacowania ze względu na metodę wyceny – brutto i na udziale reasekuratora (RR).

Tabela 30 Wartość najlepszego oszacowania ze względu na metodę wyceny (w tys. PLN)

Linia biznesu (LOB)	Rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe na 31.12.2016, w tys. PLN							
	Rezerwy dla celów rachunkowości				Rezerwy dla celów wypłacalności			
	Brutto	Netto	z czego:		Brutto	Netto	z czego:	
			modelowane	nie-modelowane			modelowane	nie-modelowane
Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach	56 168	56 115	51 220	4 895	39 142	39 090	34 195	4 895
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 692 594	3 692 593	3 643 799	48 794	3 420 744	3 422 413	3 373 619	48 794
Pozostałe ubezpieczenia na życie	105 615	81 778	18 652	63 127	66 473	45 245	-17 882	63 127
RAZEM	3 854 376	3 830 487	3 713 671	116 815	3 526 359	3 506 748	3 389 933	116 815

Najlepsze oszacowanie dla rezerw modelowanych, dla celów wypłacalności wyznaczone przy użyciu modelu aktuarialnego Prophet, metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych

Część niemodelowana rezerw dla celów wypłacalności wykazywana jest zgodnie z wyceną dla celów rachunkowości. W szczególności są to rezerwy szkodowe.

Główną przyczyną różnicy w wycenie rezerw techniczno – ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości oraz na potrzeby wypłacalności jest:

- dla umów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym: uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych, których wartość jest znacząco mniejsza niż wartość aktywów UFK na rachunkach jednostek, co stanowi podstawę tworzenia rezerw dla celów rachunkowości
- dla umów grupowych: uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych pochodzących z przyszłych składek.

Założenia finansowe

Do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych, zastosowano podstawową krzywą stóp procentowych EIOPA na dzień 31.12.2016 dla waluty PLN, bez korekty z tytułu zmienności.

Wysokość inflacji dla przyszłych okresów przyjęto zgodnie z wyliczeniami Grupy Generali.

Założenia operacyjne

Założenia operacyjne związane są z wszystkimi czynnikami niefinansowymi, które mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne i dotyczą zarówno czynników ubezpieczeniowych (takich jak śmiertelność, chorobowość, niepełnosprawność), opcji umownych ubezpieczającego wbudowanych w produkty (jak wykup wartości, zaprzestanie płacenia składek, indeksacja składek).

Założenia operacyjne bazują na danych historycznych i podlegają procesowi weryfikacji i akceptacji w ramach funkcji aktuarialnej Grupy Generali. W procesie ustalania założeń brane są także pod uwagę czynniki związane z bieżącą sytuacją i prognozami na przyszłość, w tym w otoczeniu prawnym. W szczególności założenia operacyjne uwzględniają ograniczenia w pobieranej opłacie likwidacyjnej dla umów ubezpieczenia objętych Decyzją Prezesa UOKIK Nr RŁO 12/2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. oraz późniejszym porozumieniem.

Założenia dotyczące utrzymywalności portfela bazują na danych historycznych z uwzględnieniem efektów związanych z decyzjami UOKIK w sprawie opłat likwidacyjnych.

Jakość danych i proces raportowy

W celu spełnienia wymogów adekwatności, kompletności i dokładności danych wykorzystywanych przy obliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, dane używane w procesie wyceny rezerw (BEL) pozyskiwane są na bazie ekstraktów aktuarialnych podlegających procedurom IT w zakresie wdrożeń (w tym testom).

Dodatkowo weryfikacja danych (model points) na moment rozpoczęcia projekcji odbywa się w ramach procesu ekonomicznej wyceny spółki (MCEV) na bazie porównywania z danymi ze sprawozdania finansowego na dwóch poziomach: zgodności rezerw modelowanych przy użyciu platformy aktuarialnej oraz zgodności składki przypisanej.

Od dnia 01.01.2016 Zakład wdrożył Politykę Funkcji Aktuarialnej, która wyznacza ogólne zadania, kompetencje, strukturę organizacyjną oraz zasady wykonywania funkcji aktuarialnej w ramach systemu zarządzania ryzykiem w Generali Życie T.U.S.A.. Podstawą wdrożonej polityki są obowiązujące przepisy prawne określonych m.in. w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej z dnia 11 września 2015 roku oraz w Wytycznych dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno – ubezpieczeniowych wydanych przez UKNF.

Zgodnie z przyjętą polityką, proces wyliczania i kontroli rezerw podzielony jest pomiędzy dwie odrębne jednostki (Calculation Unit, Validation Unit).

Każdy etap – począwszy od ustalania założeń do analizy wyników - dokumentowany jest w dedykowanym systemie grupowym Generali (LAMP). W kompetencjach Calculation Unit jest prezentacja wyliczeń (zarówno ilościowych jak i jakościowa), podczas gdy Validation Unit dokonuje niezależnego przeglądu wyliczonych rezerw oraz wyraża swoją opinię na temat danych i rezultatów wyliczeń, udzielając ewentualnych rekomendacji.

Uproszczenia

Mając na uwadze niewielką wartość portfela z gwarancjami finansowymi, wartości obecna gwarancji na dzień 31 grudnia 2016 r. nie była modelowana stochastycznie, ale w sposób uproszczony stosowany także na potrzeby aktuarialnej wyceny spółki (MCEV). Wartość gwarancji obliczona została jako różnica pomiędzy średnią wartością przyszłych zysków wyliczonych przy stopie wolnej od ryzyka a wartością przyszłych zysków przy stopie zmodyfikowanej o +2,9. Wartość gwarancji finansowych wyniosła 3 167,6 tys PLN.

Czynniki niepewności związane z wartością rezerw techniczno – ubezpieczeniowych

Założenia operacyjne użyte do wyceny rezerw bazowały zasadniczo na wewnętrznych analizach Spółki wykonanych na podstawie historycznych danych, Mając jednak na uwadze istotne zmiany w poziomie realizacji niektórych parametrów w ostatnim roku, Spółka na potrzeby wyceny rezerw Spółka ustaliła poziom wybranych parametrów zarówno na podstawie historycznych obserwacji, jak również w oparciu o przewidywany dalszy kierunek ich rozwoju. Odnosi się to w szczególności do parametrów utrzymywalności portfela umów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, jak również poziomu pobieranych opłat (w tym opłaty za zarządzenie) oraz kosztów administracyjnych.

W odniesieniu do powyższych parametrów Spółki uważa, że istnieje duże ryzyko, że ich przyszła realizacja będzie odbiegała znacząco od poziomów przyjętych do wyceny rezerw.

D.3. Inne zobowiązania

Tabela 31 Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na dzień 31 grudnia 2016 roku (wielkości w tysiącach PLN)

ZOBOWIĄZANIA	Zobowiązania inne niż RTU w ujęciu wg Wyplacalność II	Zobowiązania inne niż RTU w ujęciu wg Sprawozdania finansowego	Różnica
Zobowiązania warunkowe	0	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	45 740	45 740	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	0	0	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	25 339	25 339	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	39 210	1 136	38 075
Instrumenty pochodne	0	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	52 957	47 778	5 179
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	3 670	1 754	1 916
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	8 212	8 212	0
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	0	0	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	10 759	53 420	-42 660
Zobowiązania ogółem (*)	185 887	183 378	2 509

(*)Wartość zobowiązań ogółem wykazana w kolumnie „Wartość bilansowa wykazana w sprawozdaniu statutowym” jest równa sumie wartości wykazanych w następujących pozycjach Pasywów Bilansu: B Zobowiązania podporządkowane, F Pozostałe rezerwy, G Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów, H Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne, I Rozliczenia międzyokresowe.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Do pozostałych rezerw Spółka kwalifikuje pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Do zobowiązań z tytułu depozytów zakładów reasekuracji Spółka zalicza zatrzymane depozyty składkowe i szkodowe. W odniesieniu do depozytów z terminem wymagalności do 1 roku za wartość godziwą Spółka przyjmuje wycenę w wartości nominalnej z zarachowanymi odsetkami. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała zobowiązań z tytułu depozytów zakładów reasekuracji z terminem wymagalności dłuższym niż rok.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdań finansowego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej wartość rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujawniona w sprawozdaniu finansowym została skorygowana o podatek odroczony naliczony od zmian wyceny poszczególnych składników aktywów i zobowiązań, powodując wzrost wartości rezerw z tytułu podatku odroczonego o kwotę 38 075 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń obejmują zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, zobowiązania wobec pośredników, w tym zarachowane zobowiązania wobec pośredników, oraz inne zobowiązania ubezpieczeniowe. Za wartość godziwą zobowiązań Spółka przyjmuje wycenę w kwocie wymaganej zapłaty. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała zobowiązań z tytułu ubezpieczeń z terminem wymagalności dłuższym niż 3 miesiące.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazuje zarachowane wynagrodzenia pośredników, które w sprawozdaniu finansowym ujmowane są w *Rozliczeniach międzyokresowych*. Różnica w zasadach klasyfikacji skutkowałą zwiększeniem wartości *Zobowiązań z tytułu ubezpieczeń* o 5 179 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują zobowiązania z tytułu rozrachunków z reasekuratorami, w tym także rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu reasekuracji. Za wartość godziwą zobowiązań Spółka uznaje wycenę w kwocie wymaganej zapłaty. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej z terminem wymagalności dłuższym niż 3 miesiące.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej zostały ujęte zarachowane rozliczenia z tytułu reasekuracji biernej, które w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w Rozliczeniach międzyokresowych. Różnica w zasadach klasyfikacji skutkowałą zwiększeniem wartości *Zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej* o 1 916 tys. PLN.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Pozostałe zobowiązania obejmują zobowiązania z tytułu dostawy towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu nierozliczonych na dzień bilansowy transakcji nabycia / sprzedaży instrumentów finansowych. Za wartość godziwą zobowiązań Spółka uznaje wycenę w kwocie wymaganej zapłaty. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała pozostałych zobowiązań z terminem wymagalności dłuższym niż 3 miesiące.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania finansowego.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Pozostałe zobowiązania obejmują zarachowane koszty z tytułu nieotrzymanych faktur oraz otrzymane z góry przychody.

Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazała otrzymane z góry przychody w wartości zero. W sprawozdaniu finansowym otrzymane z góry przychody są rozliczane w czasie. Dodatkowo na potrzeby sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Spółka wykazuje zarachowane prowizje pośredników w *Zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń* i wobec pośredników ubezpieczeniowych, a zarachowane rozliczenia z reasekuratorami w *Zobowiązaniach z tytułu reasekuracji biernej*. Ponadto w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej wyeliminowane zostały fundusze specjalne. Różnice te spowodowały zmniejszenie *Pozostałych zobowiązań* o 42 660 tys. zł.

Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w bilansie Spółki nie występowały zobowiązania warunkowe.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Spółka stosuje alternatywne metody wyceny, wykorzystując w maksymalnym możliwym stopniu obserwowalne dane rynkowe, dla następujących kategorii aktywów i zobowiązań:

- Obligacje nienotowane Spółka wycenia modelem DCF, który polega na dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych z danej obligacji za pomocą rynkowych stóp procentowych z uwzględnieniem marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe emitenta;
- Instrumenty pochodne (swapy) Spółka wycenia modelem, który polega na dyskontowaniu przyszłych płatności swapa za pomocą czynników dyskontowych krzywej swapowej. Źródłem danych do modelu są kwotowania publikowane w systemie Bloomberg.

D.5. Wszelkie inne informacje

Obszary wyceny aktywów oraz innych zobowiązań dla celów wypłacalności, jak i na potrzeby sprawozdań finansowych omawiane w rozdziałach D.1 i D.3 raportu SFCR są w Towarzystwie objęte procesami i procedurami zarządzania ryzykiem opisanymi w art. 260 L2/AD. Szczegółowe omówienie sposobów zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, jak i informacje o profilu ryzyka przedstawia rozdział C..

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Informacje dotyczące celów, zasad i procesów stosowanych przez zakład w celu zarządzania swoimi środkami własnymi

Cele, zasady i procesy stosowane przez Spółkę w celu zarządzania swoimi środkami własnymi określa wewnętrzna regulacja Group Capital Management Policy. Regulacja ta dotyczy następujących procesów zarządzania środkami własnymi:

- klasyfikację i cykliczny przegląd środków własnych w celu zapewnienia spełnienia przez fundusze własne wymagań regulacyjnych w momencie uznania funduszy ora a w późniejszym okresie,
- emisję funduszy własnych zgodnie z planem kapitałowym oraz planami strategicznymi,
- płatności dywidend,
- zapewnienie standardów realizacji powyższych procesów zgodnych z wymaganiami regulacyjnymi oraz wewnętrznymi a także zgodnie z akceptowanym poziomem ryzyka określonym w RAF.

Podstawowym procesem planowania środków własnych jest opracowywanie planu zarządzania kapitałem Spółki. Planowanie to obejmuje horyzont 4-letni. Plan zarządzania kapitałem opracowywany jest na podstawie planu finansowego oraz dostępnego na moment przygotowania planu zarządzania kapitałem bilansu według Wypłacalność II. Przygotowanie planu zarządzania kapitałem uwzględnia identyfikację potrzeb emisji funduszy własnych oraz możliwości płatności dywidend w odniesieniu do akceptowanego poziomu ryzyka określonego w RAF w każdym z planowanych lat.

Jakość środków własnych jest weryfikowana w cyklach kwartalnych w powiązaniu z przygotowywaniem kwartalnych sprawozdań do organu nadzoru

E.1.2. Zasady klasyfikacji środków własnych

Środki własne zgodnie z art. 88 L1-Dir PSW określa się jako kwotę nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami (pomniejszoną o wartość własnych akcji posiadanych przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji) i zobowiązań podporządkowanych.

Składniki nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami są wyceniane zgodnie z art. 75¹ i Sekcją 2 Dyrektywy, w których stwierdza się, że wszystkie aktywa i zobowiązania muszą być wyceniane na warunkach rynkowych.

Zgodnie z art. 69, art. 72 i art. 76 Aktu Delegowanego opublikowanego w październiku 2014 r. (dalej „L2-DA” lub „DA”), w odniesieniu do Spółki, pozycje PSW obejmują:

- a) kapitał zakładowy w akcjach zwykłych oraz fundusz z nadwyżki ich sprzedaży powyżej ceny nominalnej;
- b) fundusze nadwyżkowe określone w art. 91 ust. 2 L1-Dir;
- c) akcje uprzywilejowane oraz zysk z ich sprzedaży powyżej ceny nominalnej;
- d) rezerwa uzgodnieniowa;

¹ Art. 75 L1 – Dir: Wycena aktywów i pasywów:

1) O ile nie postanowiono inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji wyceniały aktywa i zobowiązania w następujący sposób:

a) aktywa wycenia się w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji;

b) pasywa wycenia się w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Przy wycenie pasywów zgodnie z lit. b) nie dokonuje się dostosowań w celu uwzględnienia zdolności kredytowej zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.

2) Komisja przyjmuje środki wykonawcze określające metody i założenia, które należy stosować przy wycenie aktywów i pasywów zgodnie z ust. 1. Wspomniane środki, służące zmianie elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 301 ust. 3.

- e) zobowiązania podporządkowane wycenione zgodnie z art. 75 L1-Dir;
- f) aktywa netto z tytułu odroczonego podatku.

Pozycje PSW klasyfikuje się w trzech kategoriach, zależnie od tego, w jakim zakresie posiadają one konkretne cechy, wyjaśnione w kolejnym akapicie. Co do zasady, aktywa wolne od wszelkich przewidywalnych zobowiązań są dostępne na pokrycie strat wynikających z niekorzystnych wahań w obszarze prowadzonej działalności, zarówno przy założeniu kontynuacji działalności, jak i w przypadku likwidacji. Dlatego też znaczną większość nadwyżek aktywów nad zobowiązaniami, wycenianych zgodnie z zasadami ustanowionymi w L1-Dir, należy traktować jak kapitał najwyższej jakości (kategoria 1).

E.1.3. Informacje dotyczące struktury, wysokości i jakości środków własnych oraz kwota środków własnych dopuszczonych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności

Analiza jakości środków własnych na dzień 31 grudnia 2016 roku została przeprowadzona wraz z obliczeniem bilansu według Wypłacalność II oraz Kapitałowego Wskaźnika Wypłacalności na ten dzień. W jej wyniku wykazane zostały środki własne zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela 32 *Struktura i wysokość środków własnych na dzień 31 grudnia 2016 roku (wielkości w tysiącach PLN)*

Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	Ogółem	Kategoria 1 nieograniczona
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	63 500	63 500
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	96 748	96 748
Rezerwa uzgodnieniowa	337 423	337 423
Dostępne i dopuszczone środki własne		
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	497 671	497 671
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	497 671	497 671

Spółka nie posiada pozycji odliczanych od środków własnych.

Istotną zmianą środków własnych, która zaszła w okresie sprawozdawczym było zwiększenie rezerwy uzgodnieniowej odzwierciedlające dodatni wynik finansowy.

E.1.4. Kwota podstawowych środków własnych dopuszczonych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego

Kwota podstawowych środków własnych dopuszczonych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego jest równa Kwocie dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR.

Tabela 33 *Kwota podstawowych środków własnych dopuszczonych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2016 roku w podziale na kategorie (wielkości w tysiącach PLN)*

Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	Ogółem	Kategoria 1 nie-ograniczona
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie Minimalnego Wymogu Kapitałowego (MCR)	497 671	497 671
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	497 671	497 671

E.1.5. Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniach finansowych zakładu a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności

Tabela 34 Różnica pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniach finansowych Spółki a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2016 roku (wielkości w tysiącach PLN)

Nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności	497 671
Kapitał własny wykazany w sprawozdaniach finansowych	347 254
Różnica	150 417

Na różnicę pomiędzy podstawowymi środkami własnymi a kapitałem statutowym miały głównie wpływ następujące czynniki:

Ujemny wpływ na nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności:

- odpis aktywowanych odroczonego kosztów akwizycji i wartości niematerialnych i prawnych;
- zwiększenie zobowiązań z tytułu odroczonego podatku wynikające z dodatniej zmian nadwyżki aktywów na pasywami po zmianie wyceny z metody sprawozdawczości statutowej na metodę Solvency II;
- zmniejszenie PSW o podatek od aktywów.

Dodatni wpływ na nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności:

- zmniejszenie rezerwy technicznej na udziale własnym wynikające ze zmiany statutowej rezerwy technicznej na rezerwę techniczną wyliczoną według najlepszego oszacowania powiększoną o margines ryzyka;
- zmiana wyceny inwestycji z held-to-maturity do wyceny rynkowej;
- spisanie przychodów przyszłych okresów.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności oraz minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1. Kwoty kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego w podziale na moduły ryzyka

Najistotniejszym modułem kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki jest ryzyko ubezpieczeń na życie stanowiące 53,6% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją. Efekt dywersyfikacji pomniejsza podstawowy kapitałowy wymóg przed dywersyfikacją o 23,2%. Zdolności odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat pomniejsza Kapitałowy wymóg wypłacalności o 23,5%.

Tabela 35 Kwoty kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2016 roku (wielkości w tysiącach PLN)

Ryzyko finansowe / rynkowe	66 297
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	10 065
Ryzyko ubezpieczeń na życie	88 126
Ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych	0
Ryzyko ubezpieczeń majątkowych	0
Podstawowy kapitałowy wymóg przed dywersyfikacją	164 488

Dywersyfikacja	-38 151
Podstawowy kapitałowy wymóg po dywersyfikacji	126 338
Ryzyko operacyjne	23 578
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	-28 484
Kapitałowy wymóg wypłacalności	121 432
Minimalny wymóg wypłacalności	54 644

Jedyną istotną zmianą kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego w okresie sprawozdawczym wynikają z ryzyka rynkowego, o które zostało opisane w sekcji C.2.

E.2.2. Informacje dodatkowe dotyczące obliczania wymogów według formuły standardowej

Spółka nie stosuje uproszczeń, które miałyby istotny wpływ na obliczeniu wymogów według formuły standardowej.

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych z art. 104 ust. 7 dyrektywy 2009/138/WE,

E.2.3. Informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych do obliczenia wymogu kapitałowego

Dane wejściowe wykorzystywane na potrzeby obliczania SCR oraz MCR pochodzą z systemów informatycznych Spółki oraz z raportów i zestawień przygotowywanych przez poszczególne departamenty.

Dane wejściowe wykorzystywane do obliczenia zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i kapitałowego wymogu wypłacalności podlegają procesowi zapewnienia jakości danych, który jest określony w wewnętrznej procedurze Group Data Quality Policy. Proces ten obejmuje określenie danych, systemów, przepływów, zakresów odpowiedzialności i mechanizmów kontrolnych w trakcie obliczania wymogów kapitałowych.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie stosuje modułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W Spółce nie występowały i nie występują przypadki niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Spółce nie są znane inne istotne informacje dotyczące zarządzania kapitałem, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru.

E.6.1. Skróty i terminologia

BEL – najlepsze oszacowanie zobowiązań z tytułu rezerw ubezpieczeniowych obliczone zgodnie z Rozporządzeniem Delegowane Komisji Europejskiej uzupełniające Dyrektywę Wyplacalność II

Dyrektywa lub L1-Dir – Dyrektywa 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r.

Formuła standardowa – metoda obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności określona w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)

Grupa Generali lub Grupa – Assicurazioni Generali oraz jej podmioty zależne

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego

L2/DA - rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)

MCR - minimalny wymóg kapitałowy określony w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)

PSW – podstawowe środki własne określone w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)

RAF – akceptowalny poziom ryzyka

SCR – kapitałowy wymóg wypłacalności określone w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)

Spółka – Generali Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna

Wyższe Kierownictwo – członkowie zarządu oraz dyrektorzy departamentów

Nazwa zakładu
Data sprawozdania

Generali Życie Towarzystwo
Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
31-12-2016

Bilans
S.02.01.02.01

Wartość bilansowa wg Wyplacalność II
C0010

Aktywa / Assets

Wartość firmy	R0010	0
Aktywowane koszty akwizycji	R0020	0
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 282 453
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	414 584 286
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	706 476
Akcje i udziały – notowane	R0110	706 476
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	383 047 266
Obligacje państwowe	R0140	382 440 279
Obligacje korporacyjne	R0150	606 987
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	11 926 406
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	18 904 137
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	3 647 251 401
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	101 738 597
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	170 697
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	101 567 900
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	19 611 239
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	21 280 040
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	21 280 040
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	-1 668 801
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	27 867 549
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	2 233 174
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	23 819 793
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	5 315 795
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	41 495
Aktywa ogółem	R0500	4 243 745 782

Zobowiązania / Liabilities

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	107 529 530
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	107 529 530
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	105 615 055
Margines ryzyka	R0680	1 914 475
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	3 440 756 961
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	3 420 744 075
Margines ryzyka	R0720	20 012 886
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	45 740 110
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	25 338 841
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	39 210 434
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	52 956 644
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biemej	R0830	3 670 156
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	8 211 576
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	10 759 367
Zobowiązania ogółem	R0900	3 734 173 619
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	509 572 162

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
S.05.01.02.02

	Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane									
Brutto	R1410	0	8 712 614	622 743 694	353 120 730	0	0	0	984 577 038
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0	7 841	503 409	68 152 217	0	0	0	68 863 488
Netto	R1500	0	8 704 772	622 240 285	284 968 513	0	0	0	915 913 570
Składki zarobione									
Brutto	R1510	0	8 757 267	622 742 342	352 648 312	0	0	0	984 147 921
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0	7 716	503 409	68 118 560	0	0	0	68 829 705
Netto	R1600	0	8 749 551	622 238 933	284 529 732	0	0	0	915 618 216
Odszkodowania i świadczenia									
Brutto	R1610	0	4 671 046	487 850 929	158 212 537	0	0	0	650 734 512
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	46 034 648	0	0	0	46 034 648
Netto	R1700	0	4 671 046	487 850 929	112 177 889	0	0	0	604 669 864
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Brutto	R1710	0	2 508 944	177 832 359	305 069	0	0	0	180 646 372
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0	4 949	0	0	0	0	0	4 949
Netto	R1800	0	2 503 995	177 832 359	305 069	0	0	0	180 641 423
Koszty poniesione	R1900	0	4 065 109	81 906 440	179 879 990	0	0	0	265 851 539
Pozostałe koszty	R2500	0	0	0	0	0	0	0	10 182 213
Koszty ogółem	R2600	0	0	0	0	0	0	0	276 033 752

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
S.12.01.02.01

	R0010	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji C0040	Umowy z opcjami i gwarancjami C0050
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie		0,00	0,00	0,00	0,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka					
Najlepsze oszacowanie					
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	39 142 408,94	0,00	0,00	3 420 744 074,96
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	52 437,28	0,00	0,00	- 1 668 801,30
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	39 089 971,66	0,00	0,00	3 422 412 876,26
Margines ryzyka	R0100	911 821,16	20 012 886,04	0,00	0,00
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0,00	0,00	0,00	0,00
Najlepsze oszacowanie	R0120	0,00	0,00	0,00	0,00
Margines ryzyka	R0130	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	40 054 230,10	3 440 756 961,00	0,00	0,00

C0060	Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami			
	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

66 472 645,94	0,00	0,00	0,00	0,00	3 526 359 129,84
21 227 602,93	0,00	0,00	0,00	0,00	19 611 238,91
45 245 043,01	0,00	0,00	0,00	0,00	3 506 747 890,93
1 002 654,23			0,00	0,00	21 927 361,43

0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
67 475 300,17	0,00	0,00	0,00	0,00	3 548 286 491,27

C0160	Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami			
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			C0190	C0200	C0210

0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Środki własne
S.23.01.01.01

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	63 500 000	63 500 000	0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	96 747 659	96 747 659	0	0	0
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0	0	0	0
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0	0	0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0	0	0	0
Akcje uprzywilejowane	R0090	0	0	0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0	0	0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	337 423 184	337 423 184	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0	0	0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0	0	0	0	0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0	0	0	0	0
--	-------	---	---	---	---	---

Odliczenia

Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	497 670 843	497 670 843	0	0	0

Uzupełniające środki własne

Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0	0	0	0	0
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0	0	0	0	0
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0	0	0	0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0	0	0	0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0	0	0	0	0
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0	0	0	0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0	0	0	0	0
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0	0	0	0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0	0	0	0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0	0	0	0	0

Dostępne i dopuszczone środki własne

Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	497 670 843	497 670 843	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	497 670 843	497 670 843	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	497 670 843	497 670 843	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	497 670 843	497 670 843	0	0	0
SCR	R0580	121 431 515	0	0	0	0
MCR	R0600	54 644 182	0	0	0	0
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	410%	0	0	0	0
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	911%	0	0	0	0

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	509 572 162
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	11 901 319
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	160 247 659
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	337 423 184

Oczekiwane zyski

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	39 756 800
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	39 756 800

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową - Podstawowy kapitałowy
S.25.01.01.01

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0030	C0090	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	66 297 296		
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	10 064 988		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	88 126 019		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	0		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0		
Dywersyfikacja	R0060	-38 150 567		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	126 337 736		

Wartość / Value
C0100

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

Korekta w wyniku agregacji RFF/MAP nSCR	R0120	0
Ryzyko operacyjne	R0130	23 577 715
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-28 483 936
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	121 431 515
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	121 431 515

Inne informacje na temat SCR

Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.28.01.01

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		C0010
MCRNL Wynik	R0010	0

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0	0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie
		C0040
MCRL Wynik	R0200	97 013 831

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	39 089 972	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	3 422 412 876	0
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	45 245 043	0
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250	0	100 943 522 199

		Ogólne obliczenie MCR / Overall MCR calculation
		C0070
Liniowy MCR	R0300	97 013 831
SCR	R0310	121 431 515
Górny próg MCR	R0320	54 644 182
Dolny próg MCR	R0330	30 357 879
Łączny MCR	R0340	54 644 182
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 008 790
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	54 644 182

GENERALI ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A.

**RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA O WYPŁACALNOŚCI
I KONDYCJI FINANSOWEJ
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU**

---

1. Ogólna charakterystyka zakładu ubezpieczeń

Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. („Towarzystwo”) zostało utworzone Aktem Notarialnym z dnia 19 grudnia 1997 roku. Siedziba Towarzystwa mieści się w Warszawie, ul. Postępu 15B.

W dniu 6 lipca 2001 roku Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025952.

Towarzystwo posiada numer NIP: 521-28-87-341 nadany w dniu 20 lipca 1998 roku oraz symbol REGON: 012951074 nadany w dniu 23 lipca 1998 roku.

Zgodnie z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego, przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej (bezpośredniej i reasekuracyjnej) w zakresie ubezpieczeń na życie wymienionych w Dziale I załącznika do Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. 2015.1844 – „ustawa o działalności ubezpieczeniowej”) Towarzystwo prowadzi również działalność pomocniczą związaną z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno-rentowymi.

W dniu 31 grudnia 2016 roku kapitał podstawowy Towarzystwa wynosił 63.500 tysięcy złotych. Kapitał własny Towarzystwa na ten dzień wynosił 347.254 tysiące złotych.

Zgodnie z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego aktualnym na dzień 11 maja 2017 roku struktura własności kapitału podstawowego Towarzystwa była następująca:

	Liczba akcji (w szt.)	Liczba głosów (w szt.)	Wartość nominalna akcji (w tys. złotych)	Udział w kapitale podstawowym
Generali CEE Holding B.V.	635.000	635.000	63.500	100%
	-----	-----	-----	-----
Razem	635.000	635.000	63.500	100%
	=====	=====	=====	=====

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do dnia niniejszego raportu nie było zmian w strukturze własności Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do dnia niniejszego raportu kapitał podstawowy Towarzystwa nie zmienił się.

W skład Zarządu Towarzystwa na dzień 11 maja 2017 roku wchodził:

Andrea Simoncelli	- Prezes Zarządu,
Rajmund Rusiecki	- Członek Zarządu,
Maciej Fedyna	- Członek Zarządu,
Arkadiusz Wiśniewski	- Członek Zarządu,
Jakub Jacewicz	- Członek Zarządu,
Piotr Bułka	- Członek Zarządu,
Krystyna Matysiak	- Członek Zarządu.

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do dnia niniejszego raportu nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Towarzystwa:

- z dniem 1 stycznia 2016 roku Pan Andrea Simoncelli został powołany na stanowisko Prezesa Zarządu,
- z dniem 1 stycznia 2016 roku Pan Mladen Ostojić został powołany na stanowisko Członka Zarządu,
- z dniem 7 marca 2016 roku Pan Mariusz Kozłowski złożył rezygnację ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu,
- z dniem 18 marca 2016 roku Pan Jakub Jacewicz został powołany na stanowisko Członka Zarządu,
- z dniem 30 września 2016 roku Pan Dariusz Jankowski złożył rezygnację ze stanowiska Członka Zarządu,
- z dniem 30 września 2016 roku Pan Mladen Ostojić złożył rezygnację ze stanowiska Członka Zarządu,
- z dniem 1 kwietnia 2017 roku Pani Krystyna Matysiak oraz Pan Piotr Bułka zostali powołani na stanowisko Członków Zarządu.

2. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

2.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę pod numerem 130.

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz biegły rewident spełniają, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na podstawie aneksu nr 2 z dnia 27 marca 2017 roku do umowy z dnia 8 lipca 2016 roku z Zarządem Towarzystwa przeprowadziliśmy badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku („zbadane sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Przeprowadzone w trakcie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej procedury były zaprojektowane tak, aby umożliwić wydanie opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej traktowanym jako całość. Nasze procedury nie obejmowały uzupełniających informacji, które nie mają wpływu na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej traktowane jako całość.

Na podstawie naszego badania, z dniem 11 maja 2017 roku wydaliśmy opinię biegłego rewidenta z objaśnieniem o następującej treści:

„Dla Rady Nadzorczej Generali Życie Towarzystwa Ubezpieczeń S.A.

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku Generali Życie Towarzystwa Ubezpieczeń S.A.

(„Towarzystwo”) z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 15B, na które składają się: opis działalności i wyników operacyjnych, opis systemu zarządzania, opis profilu ryzyka, opis wyceny do celów wypłacalności, opis zarządzania kapitałem oraz załączniki („załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”) sporządzonego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2015.1844. z późn. zm.) („ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz tytułu I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12) („Rozporządzenie”). Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Odpowiedzialność Zarządu Towarzystwa za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia. Zarząd Towarzystwa jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o załączonym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wydanego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 grudnia 2016 roku w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych (Dz.U.2016.2027) oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. („Krajowe Standardy Rewizji Finansowej”). Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania przez Towarzystwo sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, racjonalności

ustalonych przez Zarząd Towarzystwa wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w opinii biegłego rewidenta, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Zakres naszego badania obejmował w szczególności weryfikację ujmowania i wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego oraz dokonanej przez Towarzystwo oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Podstawa sporządzenia

Nie dokonując modyfikacji naszej opinii, zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w punkcie Podsumowanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i może nie być odpowiednie dla innych celów.”

Badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa przeprowadziliśmy w okresie od dnia 27 marca 2017 roku do dnia 11 maja 2017 roku, w tym w siedzibie Towarzystwa od dnia 27 marca 2017 roku do dnia 11 maja 2017 roku.

2.2 Oświadczenia otrzymane i dostępność danych

Zarząd Towarzystwa potwierdził swoją odpowiedzialność za sporządzenie i prezentację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2015.1844. z późn. zm.) („ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz tytułem I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12) („Rozporządzenie”) oraz oświadczył, iż udostępnił nam wszystkie dane finansowe, księgi rachunkowe i inne wymagane

dokumenty oraz udzielił niezbędnych wyjaśnień. Otrzymaliśmy również pisemne oświadczenie z dnia 11 maja 2017 roku Zarządu Towarzystwa o:

- kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych;
- wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej, oraz
- ujawnieniu w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej wszelkich istotnych zdarzeń, które nastąpiły po dacie bilansu do dnia złożenia oświadczenia.

W oświadczeniu potwierdzono, że przekazane nam informacje były rzetelne i prawdziwe zgodnie z przekonaniem i najlepszą wiedzą Zarządu Towarzystwa i objęły wszelkie zdarzenia mogące mieć wpływ na zbadane sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej.

Jednocześnie oświadczamy, że w trakcie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania.

2.3 Informacje o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa za poprzedni rok obrotowy

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku jest pierwszym sprawozdaniem o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonym przez Towarzystwo.

3. Wycena aktywów dla celów wypłacalności

Zasady wyceny aktywów dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.1 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Dane liczbowe w zakresie aktywów dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.1 oraz w załącznikach do zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że wycena aktywów dla celów wypłacalności została ustalona prawidłowo tj. zgodnie z art. 223 ust.1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań przy ustalaniu aktywów dla celów wypłacalności.

4. Wycena zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności

Zasady wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.3 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Dane liczbowe w zakresie zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.3 oraz w załącznikach do zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że wycena zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności została ustalona prawidłowo, tj. zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań przy ustalaniu aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności.

5. Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Zasady ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.2 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Dane liczbowe w zakresie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.2 oraz w załącznikach do zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zostały ustalone w sposób prawidłowy, tj. zgodnie z art. 224-235 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.

6. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Zasady obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz jego wysokość została przedstawione w części E.2 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 121.432 tysiące złotych.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że kapitałowy wymóg wypłacalności został obliczony w sposób prawidłowy tj. według formuły standardowej zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia, zgodnie z koncepcją istotności oraz biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań dla obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

7. Minimalny wymóg kapitałowy

Zasady obliczania minimalnego wymogu kapitałowego oraz jego wysokość została przedstawione w części E.2 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 54.644 tysiące złotych.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że minimalny wymóg kapitałowy został obliczony w sposób prawidłowy, tj. zgodnie z art. 271 – 275 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań dla minimalnego wymogu kapitałowego.

8. Środki własne i podstawowe środki własne

Informacje w zakresie dopuszczonych środków własnych oraz dopuszczonych podstawowych środków własnych zostały przedstawione w części E.1 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności w kwocie 497.671 tysięcy złotych, tj. przewyższające kapitałowy wymóg wypłacalności o 376.239 tysięcy złotych oraz podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego w kwocie 497.671 tysięcy złotych, tj. przewyższające minimalny wymóg kapitałowy o 443.027 tysięcy złotych.

9. Wskaźniki istotności

Przy ustalaniu wysokości (poziomu) wskaźników istotności zastosowano zawodowy osąd uwzględniający szczególne charakterystyki związane z Towarzystwem. To ustalenie obejmowało rozważenie aspektów zarówno wartościowych, jak i jakościowych.

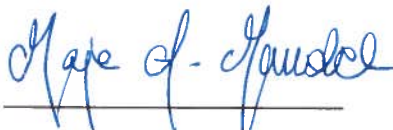
10. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu Towarzystwa, iż w 2016 roku nie zostały naruszone przepisy prawa dotyczące warunków udzielenia zezwolenia lub wykonywania działalności przez Towarzystwo, a także postanowienia statutu Towarzystwa mające wpływ na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej.

Warszawa, dnia 11 maja 2017 roku

w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły
Rewident

Maja Mandela
Biegły Rewident
nr 11942

Partner

Arkadiusz Krasowski
Biegły Rewident
nr 10018